

Kapittel 05

Regnskap med noter og revisjonsberetning

Del 1

Norsk Gjenvinning-konsernet

Del 2

Norsk Gjenvinning Norge AS

Del 1

Konsolidert konsernregnskap Norsk Gjenvinning-konsernet

Konsolidert resultat 01.01-31.12

Beløp i TNOK	Note	2014	2013
Salgsinntekt	4, 5	4 128 503	4 118 393
Andre driftsinntekter	6	7 812	61 189
Sum driftsinntekter		4 136 315	4 179 581
Varekostnad	15	2 029 452	2 114 460
Lønnskostnad	7	998 340	897 739
Avskrivninger	12, 13	223 714	198 362
Andre driftskostnader	8	775 133	735 487
Netto andre (gevinster) og tap	9	(12 819)	(14 641)
Driftsresultat		122 495	248 175
Finansinntekter	10	4 057	3 280
Finanskostnader	10	108 272	102 848
Resultatandel tilknyttede selskap	10	2 531	3 501
Resultat før skattekostnad		20 811	152 108
Skattekostnad	11	(11 212)	45 855
Årsresultat		32 023	106 253
Årsresultatet tilordnes:			
Aksjonærene i morselskapet		24 647	107 509
Minoritetsinteresser		7 375	(1 256)
Årets totalresultat		32 023	106 253

Konsolidert totalresultat 01.01-31.12

Beløp i TNOK	2014	2013
Årsresultat	32 023	106 253
Poster som ikke vil bli omklassifisert til resultat		
Estimataavvik pensjon etter skatt	(319)	(964)
Poster som kan bli omklassifisert til resultat		
Omregningsdifferanser	3 474	1 102
Andre inntekter og kostnader	3 155	138
Totalresultat	35 178	106 391
Totalresultatet tilordnes:		
Aksjonærene i morselskapet	27 803	107 647
Minoritetsinteresser	7 375	(1 256)
Årets totalresultat	35 178	106 391

Konsolidert balanse

Beløp i TNOK	Note	31.12.14	31.12.13	01.01.13
Eiendeler				
Anleggsmidler				
Varige driftsmidler	13	1 064 001	1 006 279	868 666
Immaterielle eiendeler	12	56 063	74 336	83 457
Goodwill	12	493 418	489 349	412 074
Utsatt skattefordel	11	21 453	40 029	38 183
Investeringer i tilknyttede selskaper	14	12 802	14 091	10 590
Andre langsiktige fordringer	16	27 829	21 608	-
Sum anleggsmidler		1 675 566	1 645 692	1 412 970
Omløpsmidler				
Varelager	15	120 475	112 798	156 960
Kundefordringer	16	513 081	549 680	572 129
Andre fordringer	16	122 697	164 150	122 413
Derivater	25	1 818	-	-
Kontanter og kontantekvivalenter	17	158 385	132 386	189 495
Sum omløpsmidler		916 456	959 014	1 040 997
Sum eiendeler		2 592 022	2 604 706	2 453 967

Konsolidert balanse

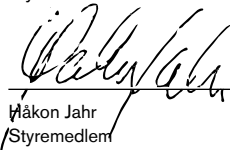
Egenkapital og gjeld

Beløp i TNOK	Note	31.12.14	31.12.13	01.01.13
Egenkapital				
Aksjekapital	18	89 843	89 843	89 843
Overkurs	18	63 617	63 617	63 617
Annen innskutt egenkapital		644	644	644
Annen egenkapital	19	314 894	366 082	345 430
Sum egenkapital til morselskapets aksjonærer		468 998	520 186	499 534
Minoritetsinteresser		14 218	(981)	275
Sum egenkapital		483 216	519 205	499 809
Langsiktig gjeld				
Lån	20	1 327 381	1 262 567	1 117 522
Derivater	25	-	-	-
Utsatt skatt	11	9 632	31 905	45 504
Pensjoner og lignende forpliktelser	7	5 658	3 107	8 336
Andre avsetninger for forpliktelser	21	109 408	112 131	126 985
Sum langsiktig gjeld		1 452 079	1 409 710	1 298 347
Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		221 065	265 678	307 764
Annen kortsiktig gjeld	22	392 609	357 612	348 047
Betalbar skatt	11	3 240	27 971	-
Lån	20	16 261	16 817	-
Derivater	25	6 379	-	-
Andre avsetninger for forpliktelser	21	17 173	7 713	-
Sum kortsiktig gjeld		656 727	675 791	655 811
Sum gjeld		2 108 806	2 085 501	1 954 158
Sum egenkapital og gjeld		2 592 022	2 604 706	2 453 967

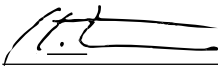
Oslo, 22. april 2015

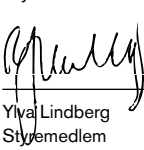
Reynir Kjær Indahl
Styrets leder

Håkon Jahr
Styremedlem

Claes Agne Ekström
Styremedlem

Ylva Lindberg
Styremedlem

Erik Osmundsen
Daglig leder

Konsolidert endring i egenkapital

Beløp i TNOK	Note	Egenkapital til morselskapets aksjonærer					Minoritets- interesser	Sum egen- kapital
		Aksje- kapital	Overkurs	Annen innskutt egen- kapital	Annen egen- kapital	Sum		
Egenkapital 01.01.2013		89 843	63 617	644	345 430	499 534	275	499 809
Årsresultat		-	-	-	107 509	107 509	(1 256)	106 253
Årets utvidede resultat		-	-	-	138	138	-	138
Årets totalresultat					107 647	107 647	(1 256)	106 391
Mottatt konsernbidrag 2012		-	-	-	1 230	1 230	-	1 230
Avgitt konsernbidrag 2012		-	-	-	(88 225)	(88 225)	-	(88 225)
Sum transaksjoner med aksjonærene		-	-	-	(86 995)	(86 995)	-	(86 995)
Egenkapital 31.12.2013/01.01.2014	19	89 843	63 617	644	366 082	520 186	(981)	519 205
Årsresultat		-	-	-	24 647	24 647	7 375	32 022
Årets utvidede resultat		-	-	-	3 155	3 155	-	3 155
Årets totalresultat		-	-	-	27 802	27 802	7 375	35 177
Mottatt konsernbidrag 2013		-	-	-	-	-	-	-
Avgitt konsernbidrag 2013		-	-	-	(71 166)	(71 166)	-	(71 166)
Minoritetsinteresser oppstått ved kjøp av virksomhet	27	-	-	-	(7 824)	(7 824)	7 824	-
Sum transaksjoner med aksjonærene		-	-	-	(78 990)	(78 990)	7 824	(71 166)
Egenkapital 31.12.2014	19	89 843	63 617	644	314 894	468 998	14 218	483 216

Konsolidert kontantstrømoppstilling

Beløp i TNOK	Note	2014	2013
Resultat før skattekostnad		20 811	152 108
Justert for:			
Betalte skatter	11	(2 106)	-
Avskrivninger	12, 13	223 714	198 362
(Gevinst)/tap ved salg av virksomhet og varige driftsmidler		(1 175)	(69 561)
(Gevinst)/tap ved salg av aksjer		-	-
Rentekostnader (netto)		89 445	94 548
Andre finansposter uten kontanteffekt		12 239	1 519
Pensjonsforpliktelser		2 988	(6 567)
Urealisert (gevinst)/tap på valuta på driftsaktiviteter		(1 246)	(783)
Avsetning for forpliktelser	21	6 737	(7 141)
Endring i arbeidskapital:			
Varer		(7 677)	45 591
Kundefordringer og andre fordringer		87 613	(18 121)
Leverandørgjeld, annen kortsiktig gjeld og andre tidsavgresningsposter		(45 095)	(151 958)
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter		386 247	237 997
Kjøp av datterselskap (fratrullet kontanter i datter)		-	(108 598)
Salg av andel i tilknyttet selskap		5 670	-
Kjøp av varige driftsmidler	12, 13	(258 779)	(315 085)
Salg av varige driftsmidler		8 875	97 248
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		(244 234)	(326 435)
Opptak av lån	20	3 500	155 848
Utbetaling av konsernbidrag		(75 612)	(120 348)
Nedbetaling av lån		(42 757)	(5 434)
Endring i finansielle leieavtaler		1 861	(4 186)
Betalte renter		(3 006)	(1 708)
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		(116 014)	24 172
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		25 999	(64 266)
Kjøpt kontantbeholdning		-	7 157
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 01.01		132 386	189 495
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter 31.12		158 385	132 386

Del 1

Noter

Note	Navn	
Note 1	Generell informasjon	96
Note 2	Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene	96
Note 3	Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger	104
Note 4	Segmentinformasjon	106
Note 5	Nærstående parter	108
Note 6	Annen driftsinntekt	109
Note 7	Lønnskostnader	109
Note 8	Andre driftskostnader	111
Note 9	Netto andre tap/(gevinster)	111
Note 10	Finansinntekter og -kostnader	112
Note 11	Skattekostnad	113
Note 12	Immaterielle eiendeler	115
Note 13	Varige driftsmidler	117
Note 14	Investeringer i tilknyttede selskaper	119
Note 15	Varer	119
Note 16	Kundefordringer og andre fordringer	120
Note 17	Kontanter og kontantekvivalenter	121
Note 18	Aksjekapital og overkurs	121
Note 19	Annen egenkapital	121
Note 20	Lån og finansielle leieavtaler	122
Note 21	Andre avsetninger for forpliktelser	124
Note 22	Annen kortsiktig gjeld	125
Note 23	Finansiell risikostyring	126
Note 24	Finansielle instrumenter	129
Note 25	Derivater	131
Note 26	Virksomhetssammenslutning	133
Note 27	Transaksjoner med ikke-kontrollerende eiere	134
Note 28	Hendelser etter balansedagen	134
Note 29	Overgang til IFRS	135
Note 30	Leieavtale Haraldrud	137

1. Generell informasjon

Norsk Gjenvinning Norge AS er et heleid datterselskap av VV Holding AS, som er heleid av POS Holding AS, som er kontrollert av Altor Fund III. Norsk Gjenvinning Norge AS og datterselskapene utgjør til sammen Norsk Gjenvinning-konsern.

Norsk Gjenvinning er Norges største leverandør av gjenvinnings- og miljøtjenester. Tjenestetilbudet omfatter avfallshåndtering, metallgjenvinning, industriservice, farlig avfall, nedstrømsløsninger, husholdningsrenovasjon, rivning, miljøsanering og sikkerhetsmakulering. Hovedkontoret er på Lysaker utenfor Oslo, og konsernet har virksomhet i Norge, Sverige, Danmark og Storbritannia.

2. Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

Nedenfor gjengis de viktigste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av konsernregnskapet. Disse prinsippene er benyttet på samme måte for alle periodene som er presentert, dersom ikke annet fremgår.

2.1 Rammeverk for regnskapsavleggelsen

Konsernregnskapet til Norsk Gjenvinning Norge AS er utarbeidet i samsvar med internasjonale regnskapsstandarter (IFRS) og fortolkninger fra IFRS fortolkningskomité (IFRIC), som fastsatt av EU. For det avlagte konsernregnskapet er det ingen forskjeller mellom IFRS som fastsatt av EU og IASB.

Konsernregnskapet er basert på et modifisert historisk kostprinsipp. Avvikene gjelder i hovedsak verdiregulering av finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over resultatet. Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder med stor grad av skjønnsmessige vurderinger, høy kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for regnskapet, er beskrevet i note 3.

Konsernregnskapet er avlagt under forutsetningen om fortsatt drift.

2.1.1 Første gangs avleggelse av konsernregnskap

Norsk Gjenvinning Norge AS har tidligere avlagt regnskap etter forenklet IFRS. Årets regnskap er det første som er utarbeidet i henhold til alle kravene i IFRS. I henhold til IFRS1 er det utarbeidet inngående balanse for konsernet pr 1.1.2013. Se note 29 for ytterligere informasjon.

2.1.2 Endringer i regnskapsprinsipper og opplysninger

En rekke nye standarder, endringer til standardene og fortolkninger er pliktige for fremtidige årsregnskap. Blant de som konsernet har valgt å ikke tidliganvende, er de vesentligste opplyst om nedenfor.

a) Nye standarder og fortolkninger som ennå ikke er tatt i bruk

IFRS 9 Finansielle instrumenter omhandler klassifikasjon, måling og innregning av finansielle eiendeler og forpliktelser samt sikringsbokføring. Den komplette versjonen av IFRS 9 ble utgitt i juli 2014. Den erstatter de deler av IAS 39 som omhandler tilsvarende problemstillinger. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler klassifiseres i tre kategorier: virkelig verdi over utvidet resultat, virkelig verdi over resultatet og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved førstegangsregnskapsføring av eiendelen. Klassifiseringen avhenger av enhetens forretningsmodell for styring av sine finansielle instrumenter og karakteristikkene av kontantstrømmene til det enkelte instrumentet. Egenkapitalinstrumenter skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi over resultatet. Foretaket kan velge å presentere verdiendringene over utvidet resultat, men valget er bindende, og ved senere salg kan ikke gevinst/tap reklassifiseres over resultatet. Verdifall som skyldes kredittrisiko skal nå innregnes basert på forventet tap i stedet for dagens modell der tap må være pådratt. For finansielle forpliktelser viderefører standarden stort sett kravene i IAS 39. Den største endringen er at i tilfeller der virkelig verdiopsjonen er tatt i bruk for en finansiell forpliktelse, skal endringer i virkelig verdi som skyldes endring i egen kredittrisiko innregnes i utvidet resultat. IFRS 9 forenkler kravene til sikringsbokføring ved at sikringseffektiviteten knyttes nærmere ledelsens risikostyring og gir større rom for vurdering. Samtidig sikringsdokumentasjon kreves fortsatt. Standarden trer i kraft for regnskapsåret 2018, men tidliganvendelse er tillatt. Konsernet har fortsatt ikke fullt ut vurdert virkningen av IFRS 9.

IFRS 15 Inntekter fra kundekontrakter omhandler inntektsføring. Standarden fordrer en inndeling av kundekontrakter i de enkelte ytelsesplikter. En ytelsesplikt kan være en vare eller en tjeneste. Inntekt regnskapsføres når en kunde oppnår kontroll over en vare eller tjeneste, og dermed har muligheten til å bestemme bruken av og kan motta fordelene fra varen eller tjenesten. Standarden erstatter IAS 18 Driftsinntekter og IAS 11 Anleggskontrakter og tilhørende tolkninger. Standarden trer i kraft for regnskapsåret 2017, men tidliganvendelse er tillatt. Konsernet vurderer for tiden virkningen av IFRS 15.

Det er ingen andre standarder eller fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å gi en vesentlig påvirkning på konsernets regnskap.

2.2 Konsolidering og investering i tilknyttede selskaper

Følgende selskaper inngår i konsernet 31.12.:

Mor- og datterselskaper	Forretnings- kontor	Eierandel
Norsk Gjenvinning Norge AS (mor)	Lysaker	
Norsk Gjenvinning AS	Lysaker	100 %
Norsk Gjenvinning Metall AS	Lysaker	100 %
Norsk Gjenvinning Offshore AS	Lysaker	100 %
Norsk Gjenvinning Miljøeiendommer AS	Lysaker	100 %
Norsk Gjenvinning Industri AS	Lysaker	100 %
Norsk Gjenvinning Plast AS	Lysaker	100 %
Norsk Gjenvinning Renovasjon AS	Lysaker	100 %
Norsk Gjenvinning Downstream AS	Lysaker	100 %
Norsk Gjenvinning Miljøprosjekt AS	Lysaker	100 %
NG Sikkerhet AS	Lysaker	100 %
NG Vekst AS	Lysaker	100 %
NG Fellestjenester AS	Lysaker	100 %
NG Startup V AS	Lysaker	100 %
NG Startup VI AS	Lysaker	100 %
Nordisk Återvinning Service AB (Sverige)	Göteborg	100 %
Nordisk Återvinning Holding AB (Sverige)	Göteborg	100 %
Nordisk Genanvendelse ApS (Danmark)	Vordingborg	100 %
Humlekjær og Ødegaard AS	Fredrikstad	100 %
Tomwil Miljø AS	Lysaker	100 %
Tomwil Transport AS	Lysaker	100 %
Eivind Koch Rørinspeksjon AS	Lillestrøm	100 %
Hurum Energigjenvinning AS	Lysaker	100 %
Wilhelmsen Containerservice AS	Lysaker	100 %
Ødegaard Gjenvinning AS	Fredrikstad	100 %
Metodika Gjenvinning AS	Alnabru	100 %
Løvås Transportfirma AS	Alnabru	100 %
R3 Entreprenør AS	Lysaker	100 %
Metall & Gjenvinning AS	Lysaker	100 %
IBKA A/S (Danmark)	Vordingborg	100 %
IBKA AB (SE)	Kungälv	100 %
IBKA UK Ltd (Storbritannia)	Cardiff	100 %
Rivningsspesialisten AS	Ensjø	77,5 %
Norsk Gjenvinning Entreprenør AS	Ensjø	77,5 %
13-Gruppen AS	Brumunddal	77,5 %
13 Byggentreprenør AS	Brumunddal	65,9 %
Østfold Gjenvinning AS*	Fredrikstad	66 %
iSekk AS	Oslo	55 %

*Østfold Gjenvinning AS er eid 33 prosent av Norsk Gjenvinning Norge AS og 33 prosent av Humlekjær og Ødegaard AS, som igjen er 100 prosent eid av Norsk Gjenvinning AS. Konsernet har dermed bestemmende innflytelse, og behandler investeringen som et datterselskap.

Tilknyttede selskaper	Eierandel
Østlandet Gjenvinning AS	50 %
Egersund Omsetningsgård AS	50 %
Heggvin Alun AS	50 %
Pasa AS	38 %
Retura Norge AS	30 %

VV Holding AS morselskap POS Holding AS utarbeider konsernregnskap hvor VV Holding AS inngår. Konsernregnskapet utleveres ved henvendelse til POS Holding AS, som har forretningskontor på Lysaker Torg 35 1366 Lysaker.

a) Datterselskaper

Datterselskaper er alle enheter (inkludert strukturerte enheter) som konsernet har kontroll over. Kontroll over en enhet oppstår når konsernet er utsatt for variabilitet i avkastningen fra enheten og har evnen til å påvirke denne avkastningen gjennom sin makt over enheten. Datterselskap konsolideres fra dagen kontroll oppstår, og dekonsolideres når kontroll opphører.

Ved oppkjøp av virksomhet anvendes oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt måles til virkelig verdi av overførte eiendeler, pådratte forpliktelser og utstedte egenkapitalinstrumenter. Inkludert i vederlaget er også virkelig verdi av alle eiendeler eller forpliktelser som følge av avtale om betinget vederlag. Identifiserbare eiendeler, gjeld og betingede forpliktelser regnskapsføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Ikke-kontrollerende eierinteresser i det oppkjøpte foretaket måles fra gang til gang enten til virkelig verdi, eller til sin andel av det overtatte foretakets nettoeiendeler.

Utgifter knyttet til oppkjøp kostnadsføres når de påløper.

Når oppkjøpet skjer i flere trinn skal eierandel fra tidligere kjøp verdsettes på nytt til virkelig verdi på kontrolltidspunktet med resultatføring av verdiendringen. Betinget vederlag måles til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Etterfølgende endringer i virkelig verdi av det betingede vederlaget skal i henhold til IAS 39 resultatføres eller føres som en endring i det utvidete resultatregnskapet dersom det betingede vederlaget klassifiseres som en eiendel eller gjeld. Det foretas ikke ny verdimåling av betingede vederlag klassifisert som egenkapital, og etterfølgende oppgjør føres mot egenkapitalen.

Dersom vederlaget (inkludert eventuelle ikke-kontrollerende interesser og virkelig verdi av tidligere eierandeler) overstiger virkelig verdi av identifiserbare eiendeler og gjeld i oppkjøpet regnskapsføres dette som goodwill. Dersom vederlaget (inkludert eventuelle ikke-kontrollerende interesser og virkelig verdi av tidligere eierandeler) utgjør mindre enn virkelig verdi av netto eiendeler i datterselskapet som følge av et kjøp på gunstige vilkår, føres differansen som gevinst i resultatregnskapet.

Konserninterne transaksjoner, mellomværender og urealisert gevinst mellom konsernselskaper elimineres. Urealisert tap elimineres også. Rapporterte tall fra datterselskapene omarbeides om nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

b) Endring i eierinteresser i datterselskaper uten tap av kontroll

Transaksjoner med ikke-kontrollerende eiere i datterselskaper som ikke medfører tap av kontroll behandles som egenkapitaltransaksjoner. Ved ytterligere kjøp føres forskjellen mellom vederlaget og aksjenes forholdsmessige andel av balanseført verdi av nettoeiendeler i datterselskapet mot egenkapitalen til morselskapets eiere. Gevinst eller tap ved salg til ikke-kontrollerende eiere føres tilsvarende mot egenkapitalen.

c) Avhending av datterselskaper

Ved tap av kontroll måles eventuell gjenværende eierinteresse til virkelig verdi med endring over resultatet. Virkelig verdi utgjør deretter anskaffelseskost for den videre regnskapsføring, enten som investering i tilknyttet selskap, felleskontrollert virksomhet eller finansiell eiendel. Beløp som tidligere er ført i utvidet resultat relatert til dette selskapet behandles som om konsernet hadde avhendet underliggende eiendeler og gjeld. Dette vil kunne innebære at beløp som tidligere er ført i utvidet resultat omklassifiseres til resultatet.

d) Tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskaper er selskaper der konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll. Betydelig innflytelse foreligger normalt der konsernet har mellom 20 og 50 prosent av stemmerettene. Investeringer i tilknyttede selskaper regnskapsføres etter egenkapitalmetoden. Investeringen regnskapsføres på kjøpstidspunktet til anskaffelseskost, og konsernets andel av resultatet i etterfølgende perioder inntektsføres eller kostnadsføres. Balanseført beløp inkluderer eventuell implisitt goodwill identifisert på kjøpstidspunktet. omklassifiseres kun en forholdsmessig andel av beløp som tidligere er ført i utvidet resultat til resultatet.

Konsernets andel av over- eller underskudd i tilknyttede selskaper resultatføres og tillegges balanseført verdi av investeringen. Konsernets andel av utvidet resultat i det tilknyttede selskapet føres i utvidet resultat i konsernet og tillegges også balanseført beløp for investeringene. Konsernet resultatfører ikke andel av underskudd hvis dette medfører at balanseført beløp av investeringen blir negativt (inklusive usikrede fordringer på enheten), med mindre konsernet har pådratt seg forpliktelser eller foretatt betalinger på vegne av det tilknyttede selskapet.

Konsernet avgjør ved slutten av hver regnskapsperiode hvorvidt det foreligger nedskrivningsbehov på investeringen i det tilknyttede selskapet. I så fall beregnes nedskrivningsbeløpet som forskjellen mellom gjenvinnbart beløp av investeringen og dens bokførte verdi, og resultatfører differansen i på egen linje sammen med regnskapslinjen «Andel resultat i tilknyttede selskaper».

Dersom det oppstår gevinst eller tap på transaksjoner mellom konsernet og dets tilknyttede selskaper regnskapsføres kun den forholdsmessige andelen som knytter seg til aksjonærer utenfor konsernet. Urealiserte tap elimineres med mindre det foreligger et nedskrivningsbehov på eiendelen som var gjenstand for transaksjonen. Der det har vært nødvendig er regnskapene i de tilknyttede selskapene omarbeidet for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

Gevinster og tap ved utvinning av eierandeler i tilknyttede selskaper er resultatført.

2.3 Segmentrapportering

Driftssegmenter rapporteres på samme måte som ved intern rapportering til selskapets øverste beslutnings-taker. Selskapets øverste beslutningstaker, som er ansvarlig for allokering av ressurser til og vurdering av inntjening i driftssegmentene, er definert som konsernet ledergruppe.

2.4 Omregning av fremmed valuta

a) Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet til de enkelte enheter i konsernet måles i den valuta som benyttes der enheten i hovedsak opererer (funksjonell valuta). Konsernregnskapet presenteres i norske kroner (NOK) som både er den funksjonelle valutaen til morselskapet og presentasjonsvalutaen til konsernet.

b) Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i fremmed valuta omregnes til den funksjonelle valutaen til transaksjonskurs. Realisert valutagevinst eller -tap ved oppgjør og omregning av pengeposter i fremmed valuta til kursen på balansedagen resultatføres. Valutagevinster og -tap knyttet til lån, kontanter og kontantekvivalenter presenteres (netto) som finansinntekter eller finanskostnader. Valutagevinster og -tap knyttet til drift presenteres på linjen for «Andre gevinster og tap».

c) Konsernselskaper

Resultatregnskap og balanse for konsernselskaper (ingen med hyperinflasjon) med funksjonell valuta forskjellig fra presentasjonsvalutaen regnes om på følgende måte:

- (a) Balansen er omregnet til balansedagens kurs.
- (b) Resultatregnskapet er regnet om til gjennomsnittskurs (dersom gjennomsnitt ikke totalt sett gir et rimelig estimat på bruk av transaksjonskurs, brukes transaksjonskursen).
- (c) Omregningsdifferanser føres over utvidet resultat og spesifiseres separat i egenkapitalen som egen post.

2.5 Varige driftsmidler

Tomter og bygninger består hovedsakelig av produksjonsanlegg, lagerlokasjoner og kontorer. Varige driftsmidler regnskapsføres til anskaffelseskost, med fradrag for avskrivninger. Anskaffelseskost inkluderer kostnader direkte knyttet til anskaffelsen av driftsmidlet. Anskaffelseskost omfatter også gevinster eller tap overført fra egenkapital på kjøpstidspunktet, som skyldes sikring av kontantstrøm i fremmed valuta ved kjøp av driftsmidler.

Etterfølgende utgifter legges til driftsmidlenes balanseførte verdi eller balanseføres separat, når det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler tilknyttet utgiften vil tilflyte konsernet, og utgiften kan måles pålitelig. Balanseført beløp knyttet til utskiftede deler resultatføres. Øvrige reparasjons- og vedlikeholdskostnader føres over resultatet i den perioden utgiftene pådras.

Tomter avskrives ikke. Andre driftsmidler avskrives lineært, slik at anleggsmidlenes anskaffelseskost, eller verdiregulert verdi, avskrives til restverdi over forventet utnyttbar levetid, som er:

- Bygninger og annen fast eiendom 10-50 år.
- Maskiner og anlegg 3-15 år.
- Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner og lignende 3-10 år.

Driftsmidlenes utnyttbare levetid, samt restverdi, vurderes på hver balansedag og endres hvis nødvendig. Hvis balanseført verdi på et driftsmiddel er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp, skrives verdien ned til gjenvinnbart beløp.

Gevinst og tap ved avgang resultatføres, og utgjør forskjellen mellom salgspris og balanseført beløp.

2.6 Immaterielle eiendeler

a) Goodwill

Goodwill oppstår ved kjøp av virksomhet og utgjør overført vederlag fratrukket konsernets andel av virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler og forpliktelser i den overtagne virksomheten. I tillegg kan goodwill oppstå ved oppkjøp når man velger å måle ikke-kontrollerende interesser på oppkjøpstidspunktet til virkelig verdi. Negativ goodwill inntektsføres øyeblikkelig.

For etterfølgende nedskrivningstesting tilordnes goodwill de kontantgenererende enheter eller grupper av kontantgenererende enheter som forventes å få fordeler av oppkjøpet hvor goodwill oppstod. Hver enhet eller gruppe av enheter hvor goodwill har blitt allokert representerer det laveste nivået i foretaket hvor goodwill følges opp for interne ledelsesformål. Goodwill følges opp for hvert driftssegment.

Nedskrivning vurderes årlig, eller oftere om det forekommer hendelser eller endrede omstendigheter som indikerer et mulig verdifall. Balanseført verdi sammenlignes med gjenvinnbart beløp, som er det høyeste av bruksverdi og virkelig verdi fratrasket salgsutgifter. Eventuell nedskrivning kostnadsføres og blir ikke reversert i påfølgende perioder.

b) Varemerker

Varemerker regnskapsføres til anskaffelseskost. Varemerker som er anskaffet i en virksomhetssammenslutning balanseføres til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Varemerker er vurdert som ubestemt utnyttbar levetid og avskrives ikke, men vurderes årlig for behov for nedskrivning.

c) Kundekontrakter og -relasjoner

Kundekontrakter og -relasjoner oppstår ved kjøp av virksomhet. Verdien på kundeforholdene er beregnet basert på forventet omsetning, justert for kontraktsfestet omsetning og redusert for forventet kundeavgang. Balanseførte kundekontrakter og -relasjoner avskrives lineært over forventet utnyttbar levetid på mellom 5-10 år.

d) Programvare

Utgifter til vedlikehold av programvare kostnadsføres etter hvert som de påløper. Utviklingsutgifter som er direkte henførbare til design og testing av en identifiserbar og unik programvare som kontrolleres av konsernet, blir balanseført som en immateriell eiendel når alle følgende kriterier er oppfylt:

- det er teknisk mulig å ferdigstille programvaren slik at den vil være tilgjengelig for bruk
- ledelsen har til hensikt å ferdigstille program varen og bruke eller selge den
- det er mulig å bruke eller selge programvaren
- tilstrekkelige tekniske, finansielle og andre ressurser er tilgjengelige for å ferdigstille og ta i bruk eller selge programvaren
- utgiftene kan måles pålitelig.

Andre utviklingsutgifter som ikke oppfyller disse kriteriene kostnadsføres når de påløper. Utviklingsutgifter som er kostnadsført kan ikke senere balanseføres.

Balanseført programvare avskrives lineært over forventet utnyttbar levetid (maksimalt over seks år).

2.7 Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid og goodwill avskrives ikke, men testes årlig for verdifall. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som avskrives vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at fremtidig inntjening ikke kan forsvare eiendelens balanseførte beløp. Forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp nedskrives. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi fratrasket salgsutgifter og bruksverdi. Ved vurdering av verdifall grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige inngående kontantstrømmer (kontantgenererende enheter). Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler (unntatt goodwill).

2.8 Finansielle eiendeler

2.8.1 Klassifisering

Konsernet klassifiserer finansielle eiendeler i følgende kategorier: utlån og fordringer og finansielle eiendeler tilgjengelig for salg. Klassifiseringen avhenger av hensikten med eiendelen. Ledelsen klassifiserer finansielle eiendeler ved anskaffelse.

a) Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet er finansielle eiendeler holdt for handelsformål. En finansiell eiendel klassifiseres i denne kategorien dersom den primært er anskaffet med henblikk på å gi fortjeneste fra kortsiktige prissvingninger. Derivater klassifiseres som holdt for handelsformål, med mindre de er en del av en sikring. Eiendeler i denne kategorien klassifiseres som omløpsmidler dersom det forventes at de vil bli gjort opp innen 12 måneder, ellers klassifiseres de som anleggsmidler.

b) Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er finansielle eiendeler som ikke er derivater og som har faste eller bestembare betalinger, og som ikke omsettes i et aktivt marked. De klassifiseres som omløpsmidler, med mindre de forfaller mer enn 12 måneder etter balansedagen. Utlån og fordringer består av kundefordringer og andre fordringer, samt kontanter og kontantekvivalenter i balansen (note 2.14 og 2.15).

2.8.2 Regnskapsføring og måling

Vanlige kjøp og salg av investeringer regnskapsføres på avtaletidspunktet, som er den dagen konsernet forplikter seg til å kjøpe eller selge eiendelen. Alle finansielle eiendeler som ikke regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet, balanseføres første gang til virkelig verdi med tillegg av transaksjonsutgifter. Finansielle eiendeler som føres til virkelig verdi over resultatet regnskapsføres ved anskaffelsen til virkelig verdi og transaksjonskostnader resultatføres. Finansielle eiendeler fjernes fra balansen når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra investeringen opphører eller når disse rettighetene er blitt overført og konsernet i hovedsak har overført all risiko og hele gevinstpotensialet ved eierskapet. Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet måles i etterfølgende perioder til virkelig verdi. Utlån og fordringer måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente.

Gevinst eller tap fra endringer i virkelig verdi av eiendeler klassifisert som «finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet» medtas i resultatregnskapet under «Netto andre gevinster og tap i den perioden de oppstår».

2.9	Verdifall på finansielle eiendeler	<p>a) Eiendeler balanseført til amortisert kost</p> <p>Konsernet vurderer ved hver balansedato om det finnes objektive bevis på at en finansiell eiendel, eller en gruppe av finansielle eiendeler, har falt i verdi. Tap ved verdifall av en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler resultatføres bare dersom det er objektive bevis på verdifall som et resultat av én eller flere hendelser som har inntruffet etter førstegangs balanseføring (en «tapshendelse») og denne tapshendelsen (eller hendelsene) påvirker fremtidige estimerte kontantstrømmer på en måte som kan måles pålitelig.</p> <p>Dersom verdifall senere reduseres, og reduksjonen objektivt kan knyttes til en hendelse (for eksempel en forbedring av debitors kredittverdighet) som inntreffer etter at verdifallet ble innregnet, skal det tidligere resultatførte verdifallet reverseres i resultatregnskapet.</p>
2.10	Derivater og sikring	<p>Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunkt derivatkontraktene inngås, og deretter løpende til virkelig verdi. Regnskapsføringen av tilhørende gevinster og tap avhenger av hvorvidt derivatet er utpekt som et sikringsinstrument og eventuelt type sikring. Konsernet øremerker enkelte derivater til sikring av variabilitet i kontantstrømmer knyttet til en særskilt risiko i en balanseført eiendel, forpliktelse eller svært sannsynlig planlagt transaksjon (kontantstrømsikring).</p> <p>Virkelig verdi av derivatene brukt i sikringsrelasjoner er vist i note 25. Endringer i egenkapitalen som følge av sikring er ført over utvidet resultat. Virkelig verdi av et sikringsderivat klassifiseres som anleggsmiddel eller langsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid på sikringsobjektet er lenger enn 12 måneder og som omløpsmiddel eller kortsiktig gjeld dersom gjenværende løpetid på sikringsobjektet er mindre enn 12 måneder. Derivater holdt for handelsformål klassifiseres som omløpsmiddel eller kortsiktig gjeld.</p> <p>Når et sikringsinstrument utløper eller selges, eller når en sikring ikke lenger tilfredsstiller kriteriene for sikringsbokføring, forblir samlet gevinst eller tap ført over utvidet resultat i egenkapitalen og blir omklassifisert til resultatet samtidig med at den sikrede transaksjonen blir resultatført. Hvis en sikret transaksjon ikke lenger forventes å bli gjennomført omklassifiseres balanseført beløp i egenkapitalen umiddelbart til resultatregnskapet på linjen «Andre gevinster og tap».</p>
2.11	Varer	<p>Varelager av råvarer er verdsatt til laveste av gjennomsnittlig anskaffelseskost og virkelig verdi. Ferdigvarer verdsettes til laveste av full tilvirkningskost og virkelig verdi.</p>
2.12	Deponi	<p>Investeringer knyttet til deponier for inerte masser på leid grunn, hvor investeringen faller tilbake til grunneier etter leieperioden, behandles som leiekostad og periodiseres over leieperioden. Fra tidspunkt hvor inngangsettelsesgodkjenning mottas avsettes det for kontraktfestede forpliktelser knyttet til fremtidige investeringer i forbindelse med deponier på leid grunn. Kostnaden periodiseres over leieperioden og klassifiseres som forskuddsbetaling eller etterskuddsbetaling avhengig av faktisk kontantstrøm knyttet til investeringer.</p> <p>Kostnader knyttet til etterdrift av deponier avsettes for løpende og inngår som del av avsetning for miljøforpliktelse.</p>
2.13	Kundefordringer	<p>Kundefordringer oppstår ved omsetning av varer eller tjenester som er innenfor den ordinære driftssyklusen. Dersom oppgjør forventes innen ett år eller mindre, klassifiseres fordringene som omløpsmidler. Dersom dette ikke er tilfelle, klassifiseres fordringene som anleggsmidler.</p> <p>Kundefordringer føres opp i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuell vurdering av fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige påregnelige tap. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs eller gjennomgå økonomisk restrukturering, og utsettelse og mangler ved betalinger anses som indikatorer på at kundefordringer må nedskrives.</p>
2.14	Kontanter og kontantekvivalenter	<p>Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter, bankinnskudd, andre kortsiktige, lett omsettelige investeringer med maksimum tre måneders opprinnelig løpetid og trekk på kassekreditt. I balansen er kassekreditt inkludert i lån under kortsiktig gjeld.</p>
2.15	Aksjekapital, overkurs og annen innskutt egenkapital	<p>Ordinære aksjer klassifiseres som egenkapital. Utgifter som knyttes direkte til utstedelse av nye aksjer eller opsjoner med fradrag av skatt, føres som reduksjon av mottatt vederlag i egenkapitalen.</p> <p>Annen innskutt egenkapital er kapital innskutt fra eiere, men som ikke inngår i aksjekapital og overkurs. Mottatte konsernbidrag fra eiere i samme skattekonsern føres som fond og inngår i annen innskutt egenkapital.</p>
2.16	Leverandørgjeld	<p>Leverandørgjeld er forpliktelser til å betale for varer eller tjenester som er levert fra leverandørene til den ordinære driften. Leverandørgjeld er klassifisert som kortsiktig dersom den forfaller innen ett år eller kortere. Dersom dette ikke er tilfelle, klassifiseres det som langsiktig.</p> <p>Leverandørgjeld måles til virkelig verdi ved førstegangs balanseføring. I etterfølgende perioder regnskapsføres gjeld til amortisert kost.</p>

2.17 Lån

Lån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted, med fradrag for transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder regnskapsføres lån til amortisert kost. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet (fratrukket transaksjonskostnader) og innløsningsverdien resultatføres over lånets løpetid som del av effektiv rente.

Ved etterfølgende måling, måles gjeldsdelen av et sammensatt instrument til amortisert kost ved å benytte effektiv rente. Egenkapitaldelen av det sammensatte instrumentet måles ikke på nytt.

2.18 Lånekostnader

Lånekostnader fra generell og spesifikk finansiering knyttet til anskaffelse, konstruksjon eller produksjon av kvalifiserende eiendeler, som er eiendeler som det vil ta en betydelig periode å ferdigstille for tiltenkt bruk eller salg, aktiveres som en del av anskaffelseskosten for eiendelen, frem til tidspunktet når eiendelen i all hovedsak er klar for tiltenkt bruk eller salg.

Alle andre rentekostnader kostnadsføres i den perioden de påløper.

2.19 Betalbar og utsatt skatt

Skattekostnaden består av betalbar skatt og utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført over utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Hvis det er tilfellet, blir skatten også ført over utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen.

Betalbar skatt for perioden beregnes i samsvar med de skattelover og skatteregler som er vedtatt, eller i hovedsak vedtatt på balansedagen i de land der selskapet og datterselskaper opererer og genererer skattepliktig inntekt. Ledelsen vurderer løpende de standpunkter som er hevdet i selvangivelsene der gjeldende skattelover er gjenstand for fortolkning. Basert på ledelsens vurdering, foretas avsetninger til forventede skattebetalinger der dette anses nødvendig.

Det er beregnet utsatt skatt på midlertidige forskjeller mellom skattemessige og konsoliderte regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt beregnes ikke på goodwill. Dersom en midlertidig forskjell oppstår ved første gangs balanseføring av en gjeld eller eiendel i en transaksjon, som ikke er en virksomhets-sammenslutning, og som på transaksjonstidspunktet verken påvirker regnskaps- eller skattemessig resultat, blir utsatt skatt ikke balanseført. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skattelover som er vedtatt eller i det alt vesentlige er vedtatt på balansedagen, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten gjøres opp.

Utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntekt vil foreligge der de skattereduserende midlertidige forskjellene kan utnyttes.

Utsatt skatt beregnes på midlertidige forskjeller fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper, bortsett fra når konsernet har kontroll over tidspunktet for reversering av de midlertidige forskjellene, og det er sannsynlig at de ikke vil bli reversert i overskuelig fremtid.

Utsatt skattefordel og utsatt skatt skal motregnes dersom det er en juridisk håndhevbar rett til å motregne eiendeler ved betalbar skatt mot forpliktelser ved betalbar skatt, og utsatt skattefordel og utsatt skatt gjelder inntektsskatt som ilegges av samme skattemyndighet for enten samme skattepliktige foretak eller forskjellige skattepliktige foretak som har til hensikt å gjøre opp forpliktelser og eiendeler ved betalbar skatt netto.

2.20 Ansattetrytelse

Selskapet har flere pensjonsordninger, både innskuddsordninger og ytelsesordninger. Konsernet er underlagt de norske kravene om obligatorisk tjenestepensjon. Konsernet har pensjonsordninger oppfyller kravene.

a) Pensjonsforpliktelser

I en innskuddsordning innbetaler selskapet til offentlige eller private ordninger det de har forpliktet seg til ved avtale, er forpliktet til ved lov eller på frivillig basis skyter inn. Selskapet har ikke ytterligere forpliktelser utover denne innbetalingen. Innskuddet føres som lønnskostnad når de påløper. Forskuddsbetalinger balanseføres som en eiendel i den grad de kan brukes til å dekke fremtidige premier eller bli tilbakebetalt.

Deler av innskuddspensjonen innbetales ikke til en ordning, men avsettes som pensjonsforpliktelse inntil pensjonen skal utbetales. En ytelsesordning er definert som en ordning som ikke er en innskuddsordning.

Regnskapsmessig forpliktelse for ytelsesordningene er nåverdien av forpliktelsen på balansedagen, med fradrag for virkelig verdi av pensjonsmidlene. Bruttoforpliktelsen er beregnet av uavhengige aktuarer som anvender lineærmetoden ("unit credit method") ved beregningen. Bruttoforpliktelsen diskonteres til nåverdi ved bruk av renten på høykvalitets bedriftsobligasjoner utstedt i den valuta som forpliktelsen skal utbetales, og med tilnærmet lik løpetid som utbetalingshorisonten av forpliktelsen. I land som ikke har et likvid marked i slike obligasjoner anvendes markedsrenten på statsobligasjoner.

Gvinster og tap som oppstår ved rekalkulering av forpliktelsen som følge av erfaringsavvik og endringer i aktuarmessige forutsetninger føres mot egenkapitalen via utvidet resultat i perioden de oppstår.

Virkningen av endringer i ordningenes ytelser resultatføres umiddelbart.

b) Sluttvederlagt

Sluttvederlag kommer til utbetaling når ansettelsesforholdet blir avsluttet av selskapet før normal pensjonsalder, eller når ansatte frivillig godtar nedbemanning mot en kompensasjon. Selskapet innregner sluttvederlaget på det tidligste av de følgende tidspunkter: a) når tilbud om sluttvederlag ikke lenger kan trekkes tilbake; eller b) når selskapet innregner kostnadene i forbindelse med restrukturering slik dette er definert i IAS 37 og restruktureringen inkluderer sluttvederlag. I tilfeller der tilbud om sluttvederlag gis for å oppmuntre til frivillig avgang, måles forpliktelsen basert på antall ansatte som forventes å akseptere tilbudet.

2.21 Avsetninger

Konsernet regnskapsfører avsetninger for miljøforpliktelser, tapskontrakter, restruktureringer og rettslige krav når det eksisterer en juridisk eller selvpålagt forpliktelse som følge av tidligere hendelser, det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen vil komme til oppgjør ved en overføring av økonomiske ressurser, og forpliktelsens størrelse kan estimeres med tilstrekkelig grad av pålitelighet.

I tilfeller hvor det foreligger flere forpliktelser av samme natur, fastsettes sannsynligheten for at forpliktelsene vil komme til oppgjør ved å vurdere forpliktelser av denne typen under ett. Det gjøres derfor en avsetning selv om sannsynligheten for oppgjør knyttet til det enkelte forholdet kan være lav.

For mottatt avfall som ikke er levert endelig nedstrømsløsning gjøres det avsetning for pådratt behandlings- og nedstrømskostnad. Dette blir i regnskapet klassifisert som annen kortsiktig gjeld.

2.22 Inntektsføring

Inntekter måles til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for returer og merverdiavgift, rabatter og andre avslag. Inntekt resultatføres når den kan måles pålitelig, det er sannsynlig at de økonomiske fordelene vil tilflyte foretaket og kriteriene knyttet til de ulike formene for inntekt beskrevet nedenfor er oppfylt. Estimertene for inntektsføring er basert på historikk, vurdering av type kunde og transaksjon samt spesifikke forhold knyttet til den enkelte transaksjon.

a) Positive fraksjoner

Konsernet bearbeider og selger en rekke avfallstyper som gir nedstrøms inntekter. Dette er i hovedsak metaller, papir, plast og trevirke. Positive fraksjoner inntektsføres på leveringstidspunktet, når risiko og kontroll har gått over til kjøper.

b) Negative fraksjoner

Konsernet bearbeider og selger en rekke avfallstyper som gir nedstrøms kostnader. Dette er i hovedsak næringsavfall, farlig avfall og inerte masser. Negative fraksjoner inntektsføres på mottakstidspunkt, hvor konsernet overtar risiko for videre behandling og nedstrømsløsning.

c) Tjenester

Konsernet leverer renovasjon- og transporttjenester, industriservice samt rivning og miljøsanering. Tjenester inntektsføres i tak med utførelsen.

R3 Entreprenør benytter løpende avregningsmetode for langsiktige tilvirkningskontrakter. Dette innebærer at man i tilknytning til hver månedsavslutning (når man når forhåndsdefinerte milepæler i prosjektet) resultatfører korresponderende andel av inntekter og kostnader (produksjonskostnader) i prosjektet. Ved resultatføringen legges det til grunn forventet margin. Dersom denne marginen er usikker inntektsføres fortjeningen på prosjektet når denne usikkerheten er avklart. Prosjekter som forventes å gi netto tap avsettes umiddelbart. Endring og tilleggsarbeider (som ikke er med i kontrakt) utføres og faktureres fortløpende.

d) Leieinntekter

Leieinntekter er i hovedsak knyttet til utleie av container og utstyr samt husleie. Leieinntekter inntektsføres lineært over leieperioden.

2.23 Renteinntekter

Renteinntekter resultatføres i henhold til effektiv rente. Ved nedskrivning av lån og fordringer, reduseres fordringens balanseførte verdi til gjenvinnbart beløp.

2.24 Inntekt fra utbytte

Utbytteinntekter resultatføres når rett til å motta betaling oppstår.

2.25 Leieavtaler

Leieavtaler der en vesentlig del av risiko og avkastning knyttet til eierskap fortsatt ligger hos utleier, klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Leiebetaling ved operasjonelle avtaler (med fradrag for eventuelle økonomiske insentiver fra utleier) kostnadsføres lineært over leieperioden.

Leieavtaler knyttet til varige driftsmidler hvor konsernet i hovedsak innehar all risiko og avkastning knyttet til eierskapet, blir klassifisert som finansielle leieavtaler. Finansielle leieavtaler blir ved leieperiodens begynnelse regnskapsført til det laveste av driftsmiddelets virkelig verdi og minsteleiens nåverdi. Hver leiebetaling blir fordelt mellom forpliktelsen og finanskostnader for å oppnå en konstant periodisk rente på forpliktelsens gjestående saldo. Den korresponderende leieforpliktelsen (med fradrag for finanskostnader) blir inkludert i annen langsiktig gjeld. Renteelementet i finanskostnaden kostnadsføres over leieperioden for å oppnå en konstant periodisk rente på forpliktelsens gjenværende saldo for hver periode. Varige driftsmidler under finansielle leieavtaler avskrives over den korteste av perioden for eiendelens utnyttbare levetid og leieavtalens løpetid.

2.26 Utbytte

Utbyttebetalinger og konsernbidrag til morselskapets aksjonær klassifiseres som gjeld fra og med det tidspunkt utbyttet er fastsatt av generalforsamlingen.

3. Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Estimer og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om fremtidige hendelser som anses å være rimelige under nåværende omstendigheter. Konsernet utarbeider estimer og gjør antakelser/forutsetninger knyttet til fremtiden. De regnskapsestimer som følger av dette vil pr. definisjon sjelden være fullt ut i samsvar med det endelige utfall. Estimer og antakelser/forutsetninger som representerer en betydelig risiko for vesentlige endringer i balanseført verdi på eiendeler og gjeld i løpet av neste regnskapsår, drøftes nedenfor.

a) Estimert verdifall på goodwill

Konsernet gjennomfører årlig tester for å vurdere verdifall på goodwill, jf note 2.6. Gjenvinnbart beløp fra kontantgenererende enheter er fastsatt ved beregninger av bruksverdi. I beregning av framtidige kontantstrømmer er det benyttet budsjetter, samt beregnet terminalverdier for evig framtidig kontantstrømmer. I beregning av nåverdi for framtidige kontantstrømmer har ledelsen estimert diskonteringsrente. Se note 11 for detaljer knyttet til estimatet og sensitivitetsberegninger.

Utbyttebetalinger og konsernbidrag til morselskapets aksjonær klassifiseres som gjeld fra og med det tidspunkt utbyttet er fastsatt av generalforsamlingen.

b) Varelager

Varelager, både ferdigvarer og råvarer, består av betydelige kvantum bulkvarer hvor det ikke er praktisk gjennomførbart med nøyaktige tellinger av kvantum på lager. Det må derfor estimeres et lagerført kvantum som er på lager på balansedagen. Estimater er beregnet basert på inngående balanse og vekt inn og ut av lager (netto endring) i perioden. Estimater kvalitetssikres med fysiske observasjoner basert på historikk og skjønn hos de ansatte på anleggene.

For ferdigvarer estimeres full tilvirkningskost. Full tilvirkningskost er beregnet til 85 prosent av salgspris (fratrasket salgskostnader) for stål og metaller, og 70 prosent av salgspris for returpapir.

Se note 14 for ytterligere informasjon. Sensitiviteter knyttet til råvarepriser er omtalt i note 23.

c) Avsetning til periodisert deponileie

Norsk Gjenvinning Miljøprosjekt AS inngår i leieavtaler hvor selskapet leier områder av grunneiere for drift av deponier for inerte masser. Leiebetalinger gjøres ved en kombinasjon av betaling basert på mottatte masser, og del ved investeringer som øker grunneiers verdi på tomten. Framtidige utgifter knyttet til investeringer på leid grunn estimeres og periodiseres over leieperioden. Se note 16 for ytterligere informasjon og forfallstruktur for framtidige investeringer.

d) Avsetning til rettsaker og miljøforpliktelser

Konsernet har forpliktelser knyttet til en rekke forskjellige forhold, herunder rettsaker, miljøforpliktelser, oppryddingskrav og etterdriftsfond. Dette er avsetninger som er basert på ledelsens vurdering av sannsynligheten for at kostnaden påløper og estimert kostnad knyttet til forholdet. Se note 21 for ytterligere informasjon.

e) Verdi på Scomi-fordringen

Norsk Gjenvinning Offshore AS har et krav mot Scomi Oiltools (Europe) Limited NUF (Scomi). Konsernet har iverksatt juridiske prosesser mot Scomi og eierne bak for å inn drive kravet. Størrelsen på kravet er basert på ledelsens vurdering av sannsynlighet for å kunne innkreve kravet og størrelsen på midlene som kan inn drives. Se note 24 for ytterligere informasjon knyttet til kravet mot Scomi.

f) Utsatt skatt/skattefordel

Konsernet balansefører utsatt skattefordel knyttet til framførbare underskudd. Framførbare underskudd oppstår når selskapet har høyere skattemessige kostnader enn skattemessige inntekter. Balanseføring forutsetter at framtidig inntjening muliggjør utnyttelsen av underskuddet.

I ledelsens vurdering av framtidige inntekter er det brukt budsjetter som estimerer framtidige inntekter og kostnader. Se note 11 for spesifikasjon av midlertidige forskjeller og antatt tidfesting for utnyttelse av utsatt skattefordel.

g) Inntektsføring

R3 Entreprenør benytter løpende avregningsmetode for langsiktige tilvirkningskontrakter. Dette innebærer at man i tilknytning til hver månedsavslutning (når man når forhåndsdefinerte milepæler i prosjektet) resultatfører korresponderende andel av inntekter og kostnader (produksjonskostnader) i prosjektet.

Metoden krever at konsernet foretar skønnsmessige vurderinger knyttet til hvor stor andel av den totale tjenesten som er levert på balansedagen. Samlet omsetning i R3 Entreprenør utgjør 179 millioner kroner (2013: 184 millioner kroner). Opptjent ikke fakturert inntekt utgjør 5 millioner kroner (2013: 3 millioner kroner).

4. Segmentinformasjon

Konsernledelsen utgjør konsernets øverste beslutningstaker. Driftssegmentene baseres på den rapporteringen konsernledelsen styrer etter når den tilordner ressurser og vurderer lønnsomhet.

Konsernledelsen vurderer segmentene ut fra divisjonsinndelingen som representerer det samlede tjenestetilbudet innenfor satsningen gjenvinning og miljøtjenester. Konsernet er inndelt i divisjonene Gjenvinning, Metall, Industri & Offshore, Renovasjon, Downstream, Vekst, Entreprenør og Annet. Downstream, Vekst og Entreprenør er segmenter som er slått sammen til Andre forretningsområder da de ikke oppfyller de kvantitative terskelverdiene i IFRS 8. Divisjon Annet, som består av hovedkontoret, eiendomsselskapet og elimineringer, er slått sammen til Hovedkontoret og elimineringer.

Inntekter, beløp i TNOK			
	Eksterne inntekter	Interne segment inntekter	Totale segment inntekter
2014			
Gjenvinning	1 812 252	137 508	1 949 760
Metall	859 652	5 633	865 285
Renovasjon	334 244	597	334 840
Industri og Offshore	672 024	20 021	692 045
Andre forretningsområder	443 915	265 751	709 666
HK og elimineringer	6 417	(429 511)	(423 094)
Total	4 128 503	-	4 128 503
2013			
Gjenvinning	1 800 271	135 939	1 936 210
Metall	867 173	5 975	873 148
Renovasjon	306 380	137	306 517
Industri og Offshore	673 206	24 206	697 413
Andre forretningsområder	468 676	256 740	725 416
HK og elimineringer	2 686	(422 997)	(420 311)
Total	4 118 393	-	4 118 393

Omsetning fra eksterne kunder rapporteres til konsernledelsen basert på prinsippene beskrevet i note 2 og er konsistent med resultatregnskapet.

EBITDA før interne belastninger, beløp i TNOK	2014	2013
Gjenvinning	207 293	237 080
Metall	83 076	72 966
Renovasjon	49 142	41 591
Industri og Offshore	69 825	106 978
Andre forretningsområder	31 335	24 062
HK og eliminerings	(94 461)	(36 143)
Total	346 209	446 536
Avskrivninger	(223 714)	(198 362)
Andre gevinster(-) og tap(+)	-	-
Finansinntekter	4 057	3 280
Finanskostnader	(108 272)	(102 848)
Resultatandel tilknyttede selskap	2 531	3 501
Resultat før skattekostnad	20 811	152 108

Konsernledelsen vurderer resultatene fra segmentene basert på justert EBITDA. Målemetoden ekskluderer effekten av avviklet virksomhet og engangskostnader fra driftssegmentene, slik som restruktureringskostnader, gevinst fra salg av anleggsmidler. Renteinntekter og -kostnader allokeres ikke til segmenter ettersom denne typen aktiviteter styres av en sentral finansavdeling som håndterer konsernets likviditetssituasjon.

Det rapporteres ikke balanseverdier til konsernledelsen på segmentnivå. Balanseverdier rapporteres kun på konsolidert konsernnivå.

Inntekter pr land, beløp i TNOK

Norge	3 338 990	3 440 525
Sverige	248 381	242 932
Hong Kong	97 282	52 766
Nederland	128 455	86 350
Kina	19 206	44 217
Andre	296 188	251 602
Total	4 128 503	4 118 393

Inntekter fra eksterne kunder basert på kundens hjemland. Konsernet har ingen enkeltkunder som utgjør mer enn 10 prosent av salget.

Anleggsmidler pr land, beløp i TNOK

Norge	1 565 426	1 516 583
Danmark	17 440	18 315
Sverige	30 616	35 066
Total	1 613 482	1 569 964

I anleggsmidler inngår driftsmidler, immaterielle eiendeler og goodwill fordelt på land.

5. Nærstående parter

I transaksjoner med nærstående parter benyttes samme priser og vilkår som ovenfor ekstern tredjepart.

Konsernets transaksjoner med nærstående parter, beløp i TNOK

a) Salg av varer og tjenester:	2014	2013
Salg av tjenester:		
- Tilknyttede selskaper	5 729	6 039
	5 729	6 039

b) Kjøp av varer og tjenester:

Kjøp av varer og tjenester:		
- Fra tilknyttede selskaper	32 115	29 083
	32 115	29 083

c) Godtgjørelse til ledende ansatte

Ledende ansatte omfatter konsernledelsen og styrets medlemmer. Se note 7 for ytterligere informasjon.

d) Balanseposter som følge av kjøp og salg av varer og tjenester

Fordringer på nærstående parter:		
- Tilknyttede selskaper	148	54
- Foretak i samme konsern	-	10 002
Gjeld til nærstående parter:		
- Foretak i samme konsern	-	-
- Tilknyttede selskaper	4 818	5 291
	4 966	15 348

Fordringer på nærstående parter relaterer seg hovedsakelig til salg av varer og tjenester, og forfaller til betaling én måned etter salgstidspunktet. Fordringene er usikrede og ikke rentebærende. Det er ikke avsatt for tap på fordringer på nærstående parter.

e) Lån fra nærstående parter

Lån fra foretak i samme konsern:		
Balanseført verdi 01.01	1 170 155	1 014 307
Lån gitt i løpet av året	3 500	68 500
Lån tilbakebetalt i løpet av året	-	-
Rentekostnader	96 246	87 348
Betalte renter	-	-
Balanseført verdi 31.12	1 269 901	1 170 155

Lånebetingelser er omtalt i note 20

6. Annen driftsinntekt

Beløp i TNOK	2014	2013
Gevinst ved salg av virksomhet og aksjer	-	176
Gevinst ved salg av varige driftsmidler	2 212	61 013
Forsikringsoppgjør	5 600	-
Annen driftsinntekt	7 812	61 189

Forsikringserstatningen er utbetalinger utover den balanseførte verdien av gjenstandene som ble skadet.

7. Lønnskostnader

Spesifikasjon av lønnskostnad, beløp i TNOK	2014	2013
Lønn	818 208	746 636
Arbeidsgiveravgift	102 765	96 988
Pensjonskostnader - innskuddsbaserte pensjonsordninger	20 188	13 692
Pensjonskostnader - ytelsesbaserte pensjonsordninger	-	93
Andre ytelser etter ansettelsens opphør	1 258	1 068
Andre ytelser	55 920	39 262
	998 340	897 739

Gjennomsnittlig antall ansatte	1 402	1 448
--------------------------------	-------	-------

Spesifikasjon av balanseført pensjonsforpliktelse, beløp i TNOK	2014	2013
Ytelsespensjon	1 741	3 107
Avsatt innskuddspensjon	3 917	-
	5 658	3 107

2014 Ytelser til ledende personer, beløp i TNOK	Lønn/ styre- honorar	Bonus	Pensjons- utgifter	Annen godt- gjørelse	Sum ytelser til ledende personer	Etterlønn
Erik Osmundsen (CEO)	2 838	840	203	229	4 110	12 mnd
Dean Zuzic (CFO)	1 870	408	203	258	2 739	6 mnd
Runa Opdal Kerr (Juridisk direktør)	1 425	217	203	312	2 157	12 mnd
Hans Fredrik Wittusen (Direktør Strategi og Bærekraft)	1 279	192	203	198	1 873	6 mnd
Jon Ola Stokke (Direktør Gjenvinning) *	1 514	250	203	191	2 159	12 mnd
Egil Lorentzen (Direktør Metall)	1 402	208	203	245	2 058	12 mnd
Ivar Hagemoen (Direktør Industri & Offshore) **	946	-	64	144	1 153	Ingen
Jon Tarjei Bergan (Direktør Downstream)	1 460	267	199	175	2 101	9 mnd

2013 Ytelser til ledende personer, beløp i TNOK	Lønn/ styre- honorar	Bonus	Pensjons- utgifter	Annen godt- gjørelse	Sum ytelser til ledende personer	Etterlønn
Erik Osmundsen	2 381	1 175	196	237	3 989	12 mnd
Dean Zuzic	1 677	764	196	261	2 898	6 mnd
Runa Opdal Kerr	1 352	364	196	190	2 102	12 mnd
Hans Fredrik Wittusen	1 218	137	196	195	1 746	6 mnd
Jon Ola Stokke	1 231	219	196	198	1 844	12 mnd
Egil Lorentzen	1 295	252	196	234	1 977	12 mnd
Ivar Hagemoen	-	-	-	-	-	Ingen
Jon Tarjei Bergan **	1 226	-	169	162	1 557	9 mnd

* Jon Ola Stokke fikk i 2014 ny stilling med betydelig utvidet ansvar.

** Har ikke vært ansatt hele året

Erik Osmundsen er daglig leder i Norsk Gjenvinning Norge AS. Konsernledelsen i Norsk Gjenvinning Norge er definert som ledende ansatte.

2014
Ytelser til medlem av styret,
beløp i TNOK

Konsernstyret	250	-	-	-	250
Øvrige styrer i deleide datterselskaper	261	-	-	-	261

2013
Ytelser til medlem av styret,
beløp i TNOK

Konsernstyret	250	-	-	-	250
Øvrige styrer i deleide datterselskaper	187	-	-	-	187

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styrets leder eller andre nærstående parter. Det er heller ikke gitt slike ytelser til konsernledelsen. Det er ikke gitt aksjeverdibasert godtgjørelser. Ledende ansatte eier aksjer direkte i POS Holding AS, som er Norsk Gjenvinning Norge AS sitt morselskap, og/eller indirekte gjennom sitt eierskap i GN Invest AS.

8. Andre driftskostnader

Beløp i TNOK	2014	2013
Lokalkostnader	204 602	173 340
Kostnader til driftsmateriell	330 416	345 195
Fremmedtjenester	67 474	72 128
Andre kostnader	142 918	134 127
Forsikringer	20 574	19 282
Tap på fordringer	9 149	(8 686)
Andre driftskostnader	775 133	735 487

Kostnadsført godtgjørelse til revisor (eks mva)

Lovpålagt revisjon (inkl. teknisk bistand med årsregnskap)	6 695	4 665
Andre attestasjonstjenester	282	91
Skatterådgivning (inkl. teknisk bistand med ligningspapirer)	861	438
Annen bistand	2 326	1 000
Sum godtgjørelse til revisor	10 164	6 194

For Divisjon Gjenvinning er det endret revisor i løpet av 2014. Kostnadsført godtgjørelse til revisor inkluderer både ny og tidligere revisor. Annen bistand inkluderer spesialrevisjoner, leverandørkontroller og bistand knyttet til regnskapstekniske spørsmål.

9. Netto andre tap/(gevinster)

Beløp i TNOK	2014	2013
Inntektsføring av negativ goodwill fra oppkjøp av IBKA (note 26)	-	(9 753)
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet (note 25)		
- Metallderivater	(2 634)	-
Netto valuta knyttet til drift		
- Valutagevinst	(23 262)	(19 649)
- Valutatap	13 077	14 762
	(12 819)	(14 641)

10. Finansinntekter og-kostnader

Renteinntekt, beløp i TNOK	2014	2013
Renteinntekter på kortsiktig bankinnskudd	1 514	1 547
Annen renteinntekt	365	222
Renteinntekter kunder	1 424	1 241
Renteinntekter lån til ansatte	1	4
Finansinntekt		
Annen finansinntekt	752	265
Finansinntekter	4 057	3 280
Rentekostnad		
Gjeld til kredittinstitusjoner (kortsiktig)	2 500	2 034
Renter på banklån	1 105	1 632
Lån til foretak i samme konsern	96 246	87 348
Finansielle leieavtaler	2 255	4 334
Annen rentekostnad	(8 604)	2 479
Netto valuta knyttet til finansiering		
Valutagevinst	(4 177)	(3 370)
Valutatap	17 299	5 464
Finanskostnad		
Annen finanskostnad	1 647	2 925
Finanskostnader	108 272	102 848

11. Skattekostnad

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel, beløp i TNOK	2014	2013
Midlertidige forskjeller		
Merverdier konsern fra oppkjøp (immaterielle eiendeler)	43 389	48 355
Driftsmidler	(162 747)	(54 603)
Fordringer	12 419	(30 774)
Leasing	(2 126)	(3 898)
Gevinst og taps konto	220 121	67 369
Regnskapsmessige avsetninger	(120 365)	(123 332)
Netto pensjonsmidler	(6 360)	(3 017)
Finansielle instrumenter	1 818	-
Rentesikring	-	-
Konsernbidrag	(7 715)	69 812
Netto midlertidige forskjeller	(21 567)	(30 088)
Underskudd til fremføring	(22 216)	-
Grunnlag for utsatt skatt	(43 784)	(30 088)
27 % utsatt skatt	9 632	31 905
27 % utsatt skattefordel	(21 453)	(40 029)
Netto utsatt skatt i balansen	(11 822)	(8 124)
Kortsiktig og langsiktig spesifikasjon av utsatt skattefordel og utsatt skatt, beløp i TNOK		
Utsatt skatt:		
- Utsatt skatt som forventes gjort opp innen 12 måneder	3 125	20 190
- Utsatt skatt som forventes gjort opp senere enn 12 måneder	6 507	11 715
Utsatt skattefordel:		
- Utsatt skatt som forventes gjort opp innen 12 måneder	-	-
- Utsatt skatt som forventes gjort opp senere enn 12 måneder	(21 453)	(40 029)
Utgående balanse (netto)	(11 822)	(8 124)
Endring i utsatt skatt, beløp i TNOK		
Inngående balanse	(8 124)	7 321
Skatteeffekt av oppkjøp i regnskapsåret	289	5 803
Skatteeffekt av estimatavvik pensjon ført mot utvidet resultat	(122)	(357)
Endring utsatt skatt i skattekostnad	(3 865)	(20 891)
Utgående balanse (netto)	(11 822)	(8 124)

Presentasjon av betalbar skatt i balansen, beløp i TNOK	2014	2013
Betalbar skatt	5 309	28 317
Refusjon SkatteFunn	(2 069)	(346)
Betalbar skatt i balansen	3 240	27 971

Fordeling av skattkostnaden

Betalbar skatt	6 615	39 809
For mye/for lite avsatt tidligere år*	(13 962)	26 937
Endring i utsatt skatt	(3 865)	(20 891)
Skattekostnad	(11 212)	45 855

Forklaring av skattkostnaden

Resultat før skattekostnad	20 811	152 108
Skatt beregnet med 27 % (28 %) skattesats på resultat	5 619	41 069
Skattemessig ikke fradragsberettigede kostnader / skattepliktige inntekter	(3 778)	(1 644)
Justering estimert skattekostnad tidligere år	(13 053)	6 430
Skattekostnad	(11 212)	45 855

Veid gjennomsnittlig skattesats	(53,9 %)	30,1 %
--	-----------------	---------------

* I regnskapsåret 2013 fikk Norsk Gjenvinning Norge AS endret ligning for ligningsåret 2011. Forholdet var knyttet til periodisering av kompensasjon knyttet til leieavtale på Haraldrud (100 millioner kroner), samt tap på garanti til selskap i samme konsern (7,5 millioner kroner). Norsk Gjenvinning Norge AS påklaget vedtaket til skatteklagenemda og vant i 2014 frem med sitt syn vedrørende periodisering av kompensasjon knyttet til leieavtale på Haraldrud. Dette medførte en tilbakebetaling på 23,2 millioner kroner av for mye innbetalt skatt.

12. Immaterielle eiendeler

2013, beløp i TNOK	Kunde- kontrakter og rela- sjoner	Andre imma- terielle eiendeler	Goodwill	Sum
Anskaffelseskost 01.01	64 844	51 545	412 074	528 463
Tilgang ved kjøp av selskap	17 539	-	77 275	94 814
Tilganger gjennom året	-	-	-	-
Avgang	-	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12	82 383	51 545	489 349	623 277
Avgang akkumulert avskrivninger	-	-	-	-
Akkumulerte avskrivninger 31.12	29 750	29 842	-	59 592
Balanseført verdi 31.12	52 634	21 703	489 349	563 686
Årets avskrivninger	15 812	10 582	-	26 394
2014, beløp i TNOK				
Anskaffelseskost 01.01	82 383	51 545	489 349	623 277
Tilgang ved kjøp av selskap	11 316	-	4 069	15 385
Tilganger gjennom året	-	-	-	-
Avgang	-	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12	93 699	51 545	493 418	638 662
Avgang akkumulert avskrivninger	-	-	-	-
Akkumulerte avskrivninger 31.12	48 487	40 694	-	89 181
Balanseført verdi 31.12	45 213	10 851	493 418	549 482
Årets avskrivninger	19 384	10 852	-	30 236

Kundekontrakter og relasjoner

I forbindelse oppkjøp, ble det identifisert verdier knyttet til kundekontrakter og kunderelasjoner. Kunde-kontrakter består av spesifikke kontrakter innen konsernets ulike forretningsområder, hvor det er gjort en konkret vurdering av alle større langtidskontrakter.

Videre er det identifisert vesentlige verdier knyttet til konsernets kunderelasjoner. Det er identifisert et betydelig antall kunder, og analyser av historiske data viser at konsernet opplever en høy kundelojalitet og lav avgang av kunder. Verdien på kundeforholdene er beregnet basert på forventet omsetning, justert for kontraktsfestet omsetning og redusert for forventet kundeavgang.

Allokering ved årets oppkjøp framgår av note 26.

Andre immaterielle eiendeler

Posten består i hovedsak av aktiverte kostnader knyttet til implementering av ERP-system for konsernet.

Goodwill

Goodwill er allokert per divisjon. Divisjonene er valgt som nivå for testing av nedskrivning av goodwill.

Nedskrivning og goodwill

Konsernets inndeling i segmenter fremgår av note 4. Under vises hvordan goodwill er allokert pr. driftssegment.

2013, beløp i TNOK	01.01	Tilgang	Avgang	Ned- skrivning	Andre justeringer	31.12
Gjenvinning	313 842	77 275	-	-	(27 555)	363 562
Metall	50 153	-	-	-	-	50 153
Renovasjon	-	-	-	-	-	-
Industri & Offshore	48 079	-	-	-	-	48 079
Andre forretningsområde	-	-	-	-	27 555	27 555
HK og eliminerings	-	-	-	-	-	-
Sum goodwill	412 074	77 275	-	-	-	489 349

2014, beløp i TNOK

Gjenvinning	363 562	-	-	-	-	363 562
Metall	50 153	-	-	-	-	50 153
Renovasjon	-	-	-	-	-	-
Industri & Offshore	48 079	-	-	-	-	48 079
Andre forretningsområde	27 555	4 069	-	-	-	31 624
HK og eliminerings	-	-	-	-	-	-
Sum goodwill	489 348	4 069	-	-	-	493 417

Konsernet har foretatt en nedskrivningstest på balanseført verdi varemerke og goodwill som følge av at disse eiendelene har udefinert levetid. Bruksverdi ble benyttet som mål på gjenvinnbart beløp. Testen omfatter netto nåverdianalyse av forventet framtidig kontantstrøm fra kontantgenererende enheter (CGU). Konsernet har identifisert virksomhet organisert i divisjoner som respektive CGUer for nedskrivningstest av goodwill.

Nedskrivningstesten avdekket ikke behov for nedskrivning verken i konsernregnskapet eller selskapsregnskapet.

Kontantstrømmodell

Modellen er basert på 5 års prognose av diskonterte kontantstrømmer basert på konsernets forretningsplan, tillegg en terminalverdi kalkulert med Gordons formel. Netto diskontert kontantstrøm er kalkulert etter skatt. Modellen er basert på følgende antagelser:

Kontantstrøm

Med utgangspunkt i markedsutviklingen de siste årene, business planen ved oppkjøpet av Veolia Miljø og Veidekke Gjenvinning, samt føringer gitt av styret og eierne er det utarbeidet en strategisk plan for konsernet for årene 2014-2017. Terminalleddet er beregnet med en årlig vekstrate på 2 prosent.

WACC (Weighted average cost of capital)

For å beregne diskonteringsrente har konsernet benyttet WACC som metode, og er beregnet til 6,91 prosent etter skatt. Egenkapitalkostnad er beregnet basert på norske 10 års statsobligasjoner, justert for en risikopremie og en illikviditetspremie knyttet til konsernet. Gjeldskostnad er beregnet basert på konsernets langsiktige bankfinansiering og konsernets langsiktige mål for gjeldsgrad.

En reduksjon på 1 prosent i årlig vekstrate i terminalleddet vil ikke påvirke konklusjonen i nedskrivningstesten. Tilsvarende gjelder en 1 prosent økning i WACC.

13. Varige driftsmidler

2013, beløp i TNOK	Tomter, bygninger og annen fast eiendom	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormasjiner og lignende	Sum
Anskaffelseskost 01.01	314 947	555 993	277 800	1 148 740
Tilgang ved kjøp av selskap	11 108	23 494	3 068	37 670
Tilganger gjennom året	7 957	304 171	2 958	315 085
Avgang	23 997	37 406	15 890	77 293
Anskaffelseskost 31.12	310 015	846 252	267 936	1 424 203
Avgang akkumulert avskrivninger	2 145	24 490	14 525	41 160
Akkumulerte avskrivninger 31.12	47 963	284 211	44 590	376 764
Balanseført verdi 31.12	259 907	537 552	208 821	1 006 279
Årets avskrivninger	25 376	96 300	50 292	171 968
2014, beløp i TNOK				
Anskaffelseskost 01.01	310 015	846 252	267 936	1 424 203
Tilgang ved kjøp av selskap	-	-	2 760	2 760
Tilganger gjennom året	69 003	132 519	57 257	258 778
Avgang	2 260	25 128	3 540	30 928
Anskaffelseskost 31.12	376 758	954 597	324 413	1 655 768
Avgang akkumulert avskrivninger	2 260	15 725	3 540	21 525
Akkumulerte avskrivninger 31.12	77 214	400 443	92 585	570 242
Balanseført verdi 31.12	297 284	537 935	228 288	1 064 001
Årets avskrivninger	29 251	116 232	47 995	193 478

Det er i 2014 aktivert 9,807 millioner kroner i byggelånsrenter (2013: 0 kroner). Rentesatsen som er benyttet for å beregne balanseførte byggelånsrenter er 6,97 prosent. Rentesatsen er beregnet basert på selskapets generelle finansiering og det er benyttet en vektet gjennomsnittlig, rente inkludert sikring, på selskapets finansiering i perioden anlegget var under tilvirkning.

Inkludert i årets avskrivning inngår 21,508 millioner kroner (2013: 1,110 millioner kroner) i nedskrivning. Nedskrivningene knytter til stenging av Norsk Gjenvinning Metalls anlegg på Onsøy og i Tønsberg, samt en rekke mindre forhold.

Konsernet har inngått avtaler som gir framtidige investeringsforpliktelser nytt til anleggsmidler. Inngåtte kontrakter på investeringer som ikke har begynt å løpe pr 31.12.2014.

Investeringsforpliktelser, beløp i TNOK	2014	2013
Varige driftsmidler	30 074	93 900
Sum	30 074	93 900

Finansielt leasede driftsmidler

Konsernet leaser en rekke forskjellige maskiner og kjøretøy under finansiell lease. Driftsmidlene inngår i anleggsklassen maskiner og anlegg med følgende balanseført verdi:

Anskaffelseskost – balanseført leieavtale	187 432	209 324
Akkumulert avskrivning	(126 299)	(151 040)
Balanseført verdi 31.12	61 133	58 284

Operasjonelt leasede driftsmidler

Konsernet leier en rekke driftsmidler på operasjonelle leieavtaler. Årlig leiekostnad inngår som leiekostnad i regnskapslinjen andre driftskostnader. Leiekostnaden er fordelt på følgende anleggsklasser:

Tomter, bygninger og annen fast eiendom	144 230	123 516
Maskiner, anlegg og biler	61 332	83 964
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner, o.l.	12 837	11 237
Sum	218 399	218 717

Tomter, bygninger og annet fast inventar leies på avtaler som går fra 1 til 20 år. Leie av maskiner anlegg skjer på 1-8 års avtaler. Øvrig driftsløsøre som inventar, verktøy, kontormaskiner ol leies på 1 til 3 års avtaler.

Fremtidig minimumsleie knyttet til operasjonelle leieavtaler:

Forfall innen 1 år	200 194	183 114
Forfall mellom 1 og 5 år	527 929	481 635
Forfall senere enn 5 år	785 286	714 766
Sum	1 513 409	1 379 515

14. Investeringer i tilknyttede selskaper

Konsernets andel av eiendeler og gjeld i de tilknyttede selskapene (inkludert merverdier og goodwill), beløp i TNOK

Tilknyttede selskaper	Forret- nings- kontor	Eier-/ stemme- andel	Balanse- ført egen- kapital	Inngående balanse- ført verdi	Stiftelse	Salg	Andre endringer	Resultat- andel	Balanse- ført verdi
Østlandet Gjenvinning AS	Hamar	50 %	35 402	5 773	0	0	(1 500)	2 994	7 267
Egersund Omsetningsgård AS	Egersund	50 %	333	2 074	0	0	0	14	2 088
Returbil AS*	Drammen	0 %	0	27	0	0	(27)	0	0
Eco-chain Waste Solutions AB**		0 %	0	2 052	0	(4 170)	2 118	0	0
Pohjolan Jäekiertö OY	Vesilahti, Finland	50 %	0	79	0	0	(79)	0	0
Pasa AS	Porsgrunn	38 %	1 312	711	0	0	0	(61)	650
Retura Norge AS	Lillestrøm	30 %	5 754	2 710	0	0	0	(263)	2 447
Bil1din AS**	Namdalen	0 %	0	7	0	0	(7)	0	0
Heggvin Alun AS	Hamar	50 %	0	0	350	0	0	0	350
Andre investeringer			0	658	0	0	(658)	0	0
Sum	(78 990)		42 801	14 091	350	(4 170)	(153)	2 684	12 802

* Avviklet i løpet av året
** Solgt

15. Varer

Beløp i TNOK	2014	2013
Råvarer	49 103	37 151
Ferdig tilvirkede varer	71 372	75 647
Sum	120 475	112 798
Varebeholdning vurdert til anskaffelseskost	120 475	112 798
Sum	120 475	112 798

Varelager består av positive fraksjoner. Varekostnad består av kostnader knyttet nedstrømsløsninger for negative fraksjoner, og kostnader knyttet til innkjøp av positive fraksjoner som er solgt videre. I linjen varekostnad inngår kostnad knyttet til innkjøp av positive fraksjoner som er solgt i regnskapsåret:

Varekostand knyttet til solgte varer	509 143	569 701
--------------------------------------	---------	---------

16. Kundefordringer og andre fordringer

Beløp i TNOK	2014	2013
Kundefordringer (brutto)	516 971	588 099
Avsetning for tap på kundefordringer	(3 890)	(38 420)
Kundefordringer	513 081	549 680
Forskuddsbetalinger	37 857	60 259
Opptjent ikke fakturert	64 045	102 383
Scomi-fordring*	12 065	-
Andre kortsiktige fordringer	8 730	1 508
Fordringer på nærstående parter (note 5)	-	-
Andre fordringer	122 697	164 150
Forskuddsbetalt deponi	22 053	18 364
Andre langsiktige fordringer	5 776	3 168
Lån til nærstående (note 5)	-	75
Andre langsiktige fordringer	27 829	21 608

*) I 2013 inngår krav mot Scomi som del av kundefordring og avsetning for tap på krav med netto 20,603 millioner kroner For ytterligere informasjon se note 24.

Alle langsiktige fordringer forfaller innen fem år fra balansedatoen. Virkelig verdi av kundefordringer og andre fordringer er vurdert å ikke være vesentlig forskjellig fra bokført verdi. Forfallstabell og endring i avsetning for tap i kundefordringer er spesifisert i note 24.

Gjennom selskapet Norsk Gjenvinning Miljøprosjekt (NGMP) drifter konsernet deponier på leid grunn. Deler av leiebetalinger er knyttet til kontraktsfestede investeringsforpliktelser i infrastruktur, lukking av deponi og øvrige installasjoner som tilfaller grunneier. Gjennomføring av investeringen er kontraktsfestet, men det er usikkerhet knyttet til størrelse på investeringen og tidfesting. Beste estimat på framtidige investeringer er:

Beløp i TNOK	Mindre enn ett år	Mellom ett og fem år	Mer enn fem år
Framtidige investeringer	17 411	11 696	11 218

Som en del av offentlige godkjenninger til deponi, plikter NGMP å avsette for etterdrift av deponiene. Avsetning på 229.000 kroner inngår i regnskapslinjen andre avsetninger for forpliktelser. Kostnader knyttet til investeringer og etterdrift regnskapsføres som annen driftskostnad i takt med fyllingsgrad i deponiene. I tillegg til investeringer plikter NGMP å betale en deponiavgift til grunneier, grunneieravgift, basert på mottatt masse og lønnsomhet i prosjektene. Det er ikke avsatt for denne løpende forpliktelsen.

17. Kontanter og kontantekvivalenter

Beløp i TNOK	2014	2013
Kontanter og bankinnskudd	158 129	129 708
Kortsiktig plassering i bank (skattetrekk)	256	2 678
Kontanter og kontantekvivalenter	158 385	132 386
NOK	100 188	66 276
DKK	(8 219)	(5 704)
Euro	12 120	56 837
USD	33 094	6 551
SEK	22 494	9 413
GBP	(1 292)	(987)
Kontanter og kontantekvivalenter	158 385	132 386

18. Aksjekapital og overkurs

Beløp i TNOK	Antall aksjer (i tusen)	Aksje-kapital	Overkurs	Sum
Pr. 1. januar 2013	17 969	89 843	63 617	153 460
Pr. 31. desember 2013	17 969	89 843	63 617	153 460
Totalt pr. 31. desember 2014	17 969	89 843	63 617	153 460

Aksjekapitalen på 89.843.000 kroner består av 17.968.600 aksjer á kroner 5. Alle aksjer har like rettigheter, og alle aksjer er eid av VV Holding AS.

19. Annen egenkapital

2013, beløp i TNOK	Valuta	Pensjon	Rente-sikring	Opptjent kapital	Sum annen egen-kapital
Balanseført verdi 1. januar 2013	-	-	-	345 430	345 430
Årsresultat	-	-	-	107 509	107 509
Årets utvidede resultat:					
- Omregningsdifferanser knyttet til valuta	1 102	-	-	-	1 102
- Estimatavvik pensjon	-	(1 321)	-	-	(1 321)
- Skatt knyttet til estimatavvik	-	357	-	-	357
Mottatt konsernbidrag	-	-	-	1 230	1 230
Avgitt konsernbidrag	-	-	-	(88 225)	(88 225)
Balanseført verdi 31. desember 2013	1 102	(964)	-	365 944	366 082

2014 , beløp i TNOK	Valuta	Pensjon	Rente- sikring	Opptjent kapital	Sum annen egen- kapital
Balanseført verdi 1. januar 2014	1 102	(964)	-	365 944	366 082
Årsresultat	-	-	-	24 647	24 647
Årets utvidede resultat:					
- Omregningsdifferanser knyttet til valuta	3 474	-	-	-	3 474
- Estimatavik pensjon	-	(437)	-	-	(437)
- Skatt knyttet til estimatavik	-	118	-	-	118
Minoritetsinteresser oppstått ved kjøp av virksomhet	-	-	-	(7 824)	(7 824)
Avgitt konsernbidrag	-	-	-	(71 166)	(71 166)
Balanseført verdi 31. desember 2014	4 576	(1 283)	-	311 601	314 894

20. Lån og finansielle leieavtaler

Beløp i TNOK	2014	2013
Langsiktige lån		
Banklån	8 354	39 311
Gjeld til foretak i samme konsern	1 269 901	1 170 155
Gjeldsbrevlån og andre lån	226	1 737
Finansielle leieavtaler	48 901	51 364
Sum langsiktige lån	1 327 381	1 262 567
Kortsiktige lån		
Banklån	1 000	5 880
Gjeld til foretak i samme konsern	-	-
Gjeldsbrevlån og andre lån	-	-
Finansielle leieavtaler	15 261	10 937
Sum kortsiktige lån	16 261	16 817
Sum lån	1 343 642	1 279 384

Alle lån er i norske kroner.

Obligasjonslån

Som del av refinansieringen av konsernet har følgende selskaper stilt påkravsgaranti for obligasjonslån i og kredittfasiliteter VV Holding AS: Norsk Gjenvinning Norge AS, Norsk Gjenvinning AS, Norsk Gjenvinning Industri AS, Norsk Gjenvinning Metall AS, Norsk Gjenvinning Miljøeiendommer AS, Norsk Gjenvinning Renovasjon AS, Norsk Gjenvinning Downstream AS, NG Vekst AS, NG Sikkerhet AS.

Beløp i TNOK	Balanse- ført verdi	Pant
Aksjer	-	3 500 000
Varige driftsmidler	998 000	3 500 000
Varelager	119 000	3 500 000
Kundefordringer og andre fordringer	420 000	3 500 000

Gjeld til foretak i samme konsern

Gjeld til foretak i samme konsern er konsernintern finansiering fra morselskapet VV Holding AS. Lånet har en ramme på 1.500 millioner kroner og forfaller 14. juli 2019. Lånet renteberegnes med en fast rente på 8 prosent som legges til hovedstol en gang i året. Norsk Gjenvinning Norge AS har rett til å tilbakebetale lånet før forfall, men VV Holding AS kan ikke kreve det tilbakebetalt. Lån som er tilbakebetalt kan trekkes opp på nytt.

Gjeldsbrev og andre lån

Gjeldsbrevlån og andre lån er flere mindre lån til kredittinstitusjoner og selskaper. Lånene er tatt opp på markedsvilkår som er på nivå med øvrig finansiering.

Finansielle leieavtaler

Konsernet har en ramme som kan benyttes til å leie driftsmidler på finansielle leieavtaler. Rammen er på 270 millioner kroner. Finansielle leieavtaler renteberegnes med NIBOR + 300 basispunkter.

Konsernets eksponering for renteendringer på lånene og reprisingsdatoer ved slutten av året:

Beløp i TNOK	2014	2013
6 måneder eller mindre	6 000	6 000
6-12 måneder	10 261	10 817
1-5 år	53 313	87 103
Over 5 år	1 274 068	1 175 464
	1 343 642	1 279 384

Virkelig verdi på lån:	Balanseført verdi		Virkelig verdi	
	2014	2013	2014	2013
Banklån	9 354	45 191	9 354	45 191
Gjeld til foretak i samme konsern	1 269 901	1 170 155	1 269 901	1 170 155
Gjeldsbrev og andre lån	226	1 737	226	1 737
Finansielle leieavtaler	64 162	62 301	64 162	62 301
	1 343 642	1 279 384	1 343 643	1 279 384

Finansielle leieavtaler

Brutto finansielle leieavtaler – fremtidig minimumsleie forfaller som følger, beløp i TNOK	2014	2013
- Mindre enn ett år	17 975	17 607
- Mellom ett og fem år	52 830	51 918
- Mer enn fem år	-	-

Fremtidige finanskostnader på finansielle leieavtaler	6 643	7 224
Nåverdi av finansielle leieavtaler	64 162	62 301

Rentekostnad knyttet til finansiell leasing fremkommer av note 10.

Nåverdi av finansielle leieavtaler fordelt på forfallsintervaller, beløp i TNOK	2014	2013
Mindre enn ett år	15 261	10 937
Mellom ett og fem år	48 901	51 364
Mer enn fem år	-	-

Garantier

Driftsgarantier	52 169
Husleiegaranti	5 687
Kontraktsgaranti	44 161
Skattetrekksgaranti	39 500

21. Andre avsetninger for forpliktelser

Beløp i TNOK	Harald- rudveien	Oppryd- dingskrav knyttet til leie- kontrakt	Miljø- forplikt- elser	Restruktu- rerings- avset- ninger	Betingede forplikt- elser	Sum
Langsiktig gjeld						
Balanseført verdi 01.01.2013	87 500	7 000	17 631	-	-	112 131
Avsetning knyttet til oppkjøp	-	-	-	-	-	-
Resultatført i løpet av året:						
- Tilleggsavsetninger	-	615	12 119	2 407	-	15 141
- Tilbakeføring av ikke-benyttede avsetninger fra forrige år	-	(4 000)	-	-	-	(4 000)
- Reduksjon av leiekostnad	(5 000)	-	-	-	-	(5 000)
- Benyttet i løpet av året	-	-	(8 864)	-	-	(8 864)
Balanseført verdi 31.12.14	82 500	3 615	20 886	2 407	-	109 408
Kortsiktig gjeld						
Balanseført verdi 01.01.2013	-	-	-	-	7 713	7 713
Avsetning knyttet til oppkjøp	-	-	-	-	-	-
Resultatført i løpet av året:						
- Tilleggsavsetninger	-	-	1 430	6 498	2 925	10 853
- Tilbakeføring av ikke-benyttede avsetninger fra forrige år	-	-	-	-	-	-
- Reduksjon av leiekostnad	-	-	-	-	-	-
- Benyttet i løpet av året	-	-	-	-	(1 392)	(1 392)
Balanseført verdi 31.12.14	-	-	1 430	6 498	9 246	17 173

	2014	2013
Langsiktig gjeld	109 408	112 131
Kortsiktig gjeld	17 173	7 713
	126 581	119 844

Haraldrudveien

Norsk Gjenvinning Norge AS leier Haraldrudveien 31-35 av Haraldrudveien Eiendom AS. 30.6.2011 ble leieavtalen reforhandlet, og leien ble justert fra opprinnelig leie til ny markedsleie. Norsk Gjenvinning Norge AS mottok 100 millioner kroner fra utleier som en kompensasjon for justering av leien. Denne kompensasjonen blir periodisert lineært som en reduksjon av leiekostnader over gjenværende leietid på ny leieavtale. Utløpsdato på opprinnelig leieavtale var 30.08.2021. Ny leieavtale løper fram til 30.6.2031.

Usikre forpliktelser innbefatter estimatusikkerhet og er regnskapsført som beste estimat med utgangspunkt i tilgjengelig informasjon per datoen for avleggelse av årsregnskapet:

Opprydningskrav knyttet til leiekontrakt

Norsk Gjenvinning Miljøeiendom AS hadde avsatt 7 millioner kroner knyttet til reparasjonsforpliktelser. I løpet av året er det inngått en avtale med motpart som reduserer konsernets plikt til å gjennomføre oppryddinger, og deler av avsetningen er derfor tilbakeført.

Miljøforpliktelser

Miljøforpliktelser består av avsetning til lovpålagte etterdriftsfond tilknyttet avfallsdeponier, oppryddingsansvar og potensielt ansvar tilknyttet til miljøfarlig utslipp.

Restruktureringsavsetninger

I forbindelse med kostnadskuttprogrammet NG200 er det besluttet å redusere antall anlegg i flere av konsernets segmenter. Avsetningen inkluderer kompensasjonspakker til ansatte, kostnader knyttet til oppsigelser av leieavtaler og opprydding ved stengte anlegg.

Betingede forpliktelser

Norsk Gjenvinning Offshore AS har mottatt en kompensasjon fra Veolia Propreté som følge av usikre fordringer mot Scomi. Norsk Gjenvinning Offshore AS er pliktig å tilbakebetale inntil 12,5 millioner kroner til Veolia Propreté betinget at kravet mot Scomi innbetales. 1 millioner kroner av et totalt krav på 12,5 millioner kroner er bokført som betinget forpliktelse.

Det er også regnskapsført en forpliktelse knyttet til kjøp av selskapene Thores Containerservice i 2010, iSekk i 2013 og Metodika/Løvaas i 2013.

22. Annen kortsiktig gjeld

Beløp i TNOK	2014	2013
Gjeld til nærstående parter	(167)	0
Offentlige avgifter	88 579	60 495
Annen kortsiktig gjeld	19 267	5 869
Avsatte nedstrømskostnader	23 226	22 267
Påløpte kostnader	261 704	268 981
	392 609	357 612

23. Finansiell risikostyring

Risikostyring i Norsk Gjenvinning konsernet er en integrert del av virksomhetens aktiviteter. Risikostyring er splittet mellom operasjonelle enheter som har hovedansvaret for relevant operasjonell og kommersiell risikostyring innenfor deres virksomhetsområder, og konsernledelsen som har hovedansvaret for finansiell risikostyring i henhold til retningslinjer satt av styret.

Administrasjonen etablerer retningslinjer og prosedyrer for å styre risiko og koordinere og implementere en overordnet risikovurdering for konsern. Under følger en beskrivelse av relevante risikoer som til enhver tid kan påvirke konsernet operasjonelt og finansielt.

23.1 Finansielle risikofaktorer

Konsernets virksomhet medfører at det blir eksponert for flere finansielle risikoer: markedsrisiko (inkludert valutarisiko, renterisiko og prisisiko), kredittrisiko og likviditetsrisiko. Konsernets overordnede risikostyringsprogram fokuserer på det uforutsigbare i de finansielle markedene og tilstreber å minimere potensiell negativ effekt på konsernets finansielle tall. Konsernet bruker finansielle instrumenter i form av derivater for å sikre seg mot en viss risikoeksponering.

Finansiell risikostyring håndteres av finansavdelingen etter retningslinjer som er satt av styret. Finansavdelingen identifiserer, evaluerer og sikrer finansiell risiko i nært samarbeid med konsernets operasjonelle enheter. Styret utarbeider prinsipper for overordnet risikostyring, inkludert retningslinjer som dekker spesifikke områder som for eksempel valutarisiko, renterisiko og bruken av finansielle instrumenter i form av derivater.

23.1.1 Markedsrisiko

Valutarisiko

Konsernet har internasjonale virksomheter og er eksponert for valutarisiko som oppstår som følge av transaksjoner i flere typer valutaer. Dette er primært NOK, SEK, DKK, EUR og USD. Valutarisiko oppstår som følge av transaksjoner knyttet til drift, eiendels- og gjeldsposter i utenlandsk valuta og nettoinvesteringer i utenlandske virksomheter. Særlig nedstrøms transaksjoner er eksponert mot valuta. Enhver vesentlig endring i valutaen nevnt over kan potensielt påvirke konsernet negativt.

Håndtering av valutarisiko utføres av finansavdelingen. Konsernselskaper er pålagt å estimere deres totale eksponering mot valutarisiko på en 6 måneders rullerende basis. Valutarisiko oppstår som følge av transaksjoner knyttet til drift, eiendels- eller gjeldsposter er utført i en valuta som ikke er selskapets funksjonelle valuta. Basert på konsernselskapenes estimater utfører finansavdelingen beregninger på forventet netto kontantstrøm (i hovedsak eksport, innkjøp til varelager og investeringer i eiendeler) i hver enkelt vesentlige utenlandske valuta for de påfølgende 6 månedene. Finansavdelingens retningslinjer for risikostyring er å sikre mellom 50-100 prosent av forventet kontantstrøm 6 måneder frem i tid.

Konsernet har ulike investeringer i utenlandske virksomheter, hvor netto eiendeler er eksponert mot utenlandsk valutarisiko. Slike valutaeksponeringer er ikke vurdert å ha vesentlig påvirkning, og er dermed ikke sikret. Tabellen under oppsummerer påvirkningen en økning/reduksjon i de utenlandske valutaene som selskapet er eksponert for, har på konsernets resultat etter skatt. Analysen er basert på forutsetningen om at salg i utenlandsk valutakurs er økt/reduert med 10 prosent i gjennomsnitt gjennom året i forhold NOK, med alle andre variabler holdt konstant og med ingen bruk av sikring. Konsernets reelle valutarisiko er begrenset av både naturlig sikring (inntekter og kostander i valuta) samt bruk av derivater.

Påvirkning på resultat før skatt med 10 prosent svingning i valutakurs, beløp i MNOK	2014	2013
NOK/USD	7,0	5,3
NOK/EUR	41,0	32,6
NOK/SEK	17,1	19,8
NOK/DKK	1,0	0,5

Renterisiko

Konsernets renterisiko kommer som følge av langsiktig gjeld. Gjeld som er utstedt basert på variable renter medfører at konsernet blir eksponert for renterisiko som påvirker kontantstrømmen. Konsernets finansiering er i stor grad gitt av morselskapet VV Holding AS, og har en fast rente på 8 prosent.

Prisrisiko

Konsern er eksponert for prisrisiko knyttet til råvarer. Prissvingninger i råvarer har generelt økt signifikant de senere år og kan ha vesentlig påvirkning på vårt operasjonelle resultat. Vårt operasjonelle resultat er primært påvirket av prisutviklingen på våre hovedprodukter, jernholdige og ikke-jernholdige metaller, papir, plastikk, treflis og avfallsutvunnet brennstoff. Videre er driftskostnadene påvirket av prisutviklingen på elektrisitet og drivstoff.

Vår hovedstrategi knyttet til risikostyringen er å ikke være eksponert for prisendringer. Dette oppnås ved å inngå sammenfallende nedstrømskontrakter på alle volum av oppstrømsaktiviteter, hvor dette er mulig. Prisrisiko som knytter seg til papir og metall som avdekkes under avfallssorteringsprosessen (det er ikke mulig å sikkert estimere disse volumene) blir sikret i finansielle markeder på en månedlig basis. Disse sikringene er basert på estimerte volumer og tidfesting, og er således ikke en perfekt sikring. Effekten føres over resultatregnskapet. Elektrisitet kjøpes på fastpriskontrakter frem til 2017. Diesel kjøpes til priser som følger Plattspris-indeksen.

En indikasjon på sensitiviteten knyttet til prissvingninger på våre hovedprodukter er vist i tabellen under. Årlig sensitivitet er basert på normalt volum gjennom et år og basert på forutsetningen om at råvarepriser knyttet til nedstrøm øker/redueres med 10 prosent, gitt at alle andre variabler holdes konstant. Effekter knyttet til metallderivater er ikke hensyntatt.

Påvirkning på resultat før skatt med 10 prosent svingning i råvarepriser, beløp i MNOK	2014	2013
Papir	27,2	25,3
Ikke jernholdige metaller	40,3	40,1
Jernholdige metaller	29,3	31,8

Kreditrisiko

Kreditrisiko er håndtert på konsernnivå. Kreditrisiko oppstår fra blant annet kontanter og kontantbeholdning, finansielle instrumenter og innskudd i banker og finansinstitusjoner. I tillegg oppstår risikoen gjennom eksponering overfor kunder, inkludert utestående fordringer og kontraktsfestede transaksjoner. For banker og finansinstitusjoner er det kun individuelle parter med en rate på minimum «A» som aksepteres. Kreditrisiko knyttet til hver enkelt nye kunde er analysert og vurdert før det gis et tilbud om betalings- og leveringsvilkår. Hvis kunder er vurdert individuelt i sin kredittscore, er det disse vurderingene som legges til grunn. Hvis det ikke eksisterer noen individuell kredittvurdering vil man vurdere kredittkvaliteten gjennom å hensynta kundens finansielle posisjon, tidligere erfaringer og andre relevante faktorer. Individuelle risikogrenser er fastsatt basert på interne og eksterne ratinger i henhold til retningslinjer fastsatt av konsern. Utnyttelsen av kredittgrensene blir jevnlig overvåket.

Det er kreditrisiko knyttet til derivater. Denne risikoen er begrenset ved at det kun gjøres handel med finansinstitusjoner med kredittrating AA eller bedre.

Likviditetsrisiko

Estimering av fremtidige kontantstrømmer utføres av finansavdelingen felles for konsern. Finansavdelingen overvåker rullerende prognoser for konsernets likviditetskrav for å sikre at man har et tilfredsstillende nivå på kontantbeholdningen for å møte operasjonelle behov, samt til enhver tid opprettholde en tilfredsstillende margin på den utnyttede lånefasiliteten for å sikre at konsern ikke er i brudd med kravene som er satt i låneavtalen. Slik estimering av fremtidige kontantstrømmer hensyntar konsernets planer for gjeldsfinansiering, lånavtalevilkår og etterlevelse av interne krav til forholdstall i balansen. Overskuddslikviditet hos hver enkelt selskap, utover de krav som settes til arbeidskapitalen, er innskudd på rentebærende konti hos finansinstitusjoner.

Tabellen nedenfor spesifiserer konsernets finansielle forpliktelser som ikke er derivater klassifisert i henhold til forfallsstrukturen. Klassifisering er gjennomført i henhold til forfallstidspunktet i kontrakten. Beløpene i tabellen er avtalte udiskonterte kontantstrømmer.

31.12.14, beløp i MNOK	1 år	1-5 år	5 år
Lån (eksklusive finansielle leieavtaler)	1 000	8 574	1 269 901
Finansielle leieavtaler	17 975	52 830	-
Leverandør- og annen gjeld	240 165	-	-
Finansielle garantier	27 127	-	-

31.12.13, beløp i TNOK

Lån (eksklusive finansielle leieavtaler)	5 880	42 040	1 170 155
Finansielle leieavtaler	17 607	51 918	-
Leverandør- og annen gjeld	271 547	-	-
Finansielle garantier	14 219	-	-

Lån som forfaller i perioden etter 5 år består i hovedsak av lån fra VV Holding AS som forfaller i sin helet 14. juli 2019.

Konsernets rentebytteavtaler er ikke medtatt da disses forfall ikke er av betydning for kontantstrømmen knyttet til instrumentet. Kontantstrømmen knyttet til rentebytteavtaler er sammenfallende med betaling av renter på obligasjonslånet og gir en fast kontantstrøm til den sikrede delen av lånet.

23.2 Kapitalforvaltningen

Norsk Gjenvinning-konsernet inngår i VV Holding-konsernet og kapitalforvaltningen i Norsk Gjenvinning-konsernet er en integrert del av kapitalforvaltningen i VV Holding AS.

VV Holding AS' målsetting knyttet til kapitalforvaltning er å sikre konsernets mulighet for fortsatt drift for å kunne gi eierne og andre interessenter avkastning på investeringen, samt å opprettholde en optimal kapitalstruktur for å redusere kapitalkostnaden.

For å kunne opprettholde eller justere kapitalstrukturen, vil konsern kunne dele ut kapital til eierne, utstede nye aksjer eller selge eiendeler for å redusere gjelden. Konsern overvåker kapitalen basert på gjeldsgraden. Gjeldsgraden er beregnet som netto gjeld delt på justert EBITDA. Netto gjeld er basert på totale gjeldsforpliktelser (inkludert rentebærende gjeld før opptakskostnader, og ikke-rentebærende gjeld som vist i balansen til konsern) redusert med kontanter og kontantbeholdning.

Justert EBITDA er konsolidert resultat til konsern fra den ordinære driften i henhold til konsernregnskapet, før renter, skatt og avskrivninger. EBITDA er justert for ethvert element (positiv eller negativ) med karakter av å være engangshendelse, ikke gjentakende, ekstraordinær, uvanlig eller eksepsjonell. Gjennom 2014 har konsernets strategi, som har vært uendret siden 2013, bestått av å opprettholde gjeldsgraden under 5,5. Gjeldsgraden i VV Holding konsern 31. desember 2014 og 2013 var følgende:

Gjeldsgrad, beløp i MNOK	2014	2013
Kontanter og kontantekvivalenter	161	136
Lån:		
Lånefasilitet	0	129
Leasing fasilitet	64	62
Obligasjonslån	2 270	-
Banklån	10	1 408
Sum lån	2 345	1 600
Justert EBITDA	407	435
Gjeldsgrad	5,37	3,37

Økningen i gjeldsgraden gjennom 2014 skyldes i hovedsak utstedelsen av obligasjonslån i NOK, som delvis ble benyttet til å tilbakebetale lån til eierne.

24. Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter etter kategori

	Utlån og ford- ringer	Eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Derivater benyttet for sikrings- formål	Sum
Pr. 31.12.14, beløp i TNOK				
Eiendeler				
Derivater	-	1 818	-	1 818
Kundefordringer	513 081	-	-	513 081
Andre fordringer eksklusive forskuddsbetalinger	90 616	-	-	90 616
Kontanter og kontantekvivalenter	158 385	-	-	158 385
Sum	762 082	1 818	-	763 900

	Andre finansielle forplik- telser	Forplik- telser til virkelig verdi over resultatet	Derivater benyttet for sikrings- formål	Sum
Beløp i TNOK				
Forpliktelse				
Lån (eksklusive finansielle leieavtaler)	1 279 480	-	-	1 279 480
Finansielle leieavtaler	64 162	-	-	64 162
Derivater	-	6 379	-	6 379
Leverandørgjeld	221 065	-	-	221 065
Annen gjeld eksklusive lovpålagte forpliktelser	304 030	-	-	304 030
Sum	1 868 737	6 379	-	1 875 116

	Utlån og ford- ringer	Eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Derivater benyttet for sikrings- formål	Sum
Pr. 31 desember 2013, beløp i TNOK				
Eiendeler				
Derivater	-	-	-	-
Kundefordringer	549 680	-	-	549 680
Andre fordringer eksklusive forskuddsbetalinger	107 135	-	-	107 135
Kontanter og kontantekvivalenter	132 386	-	-	132 386
Sum	789 201	-	-	789 201

	Andre finansielle forplik- telser	Forplik- telser til virkelig verdi over resultatet	Derivater benyttet for sikrings- formål	Sum
Beløp i TNOK				
Forpliktelse				
Lån (eksklusive finansielle leieavtaler)	1 217 083	-	-	1 217 083
Finansielle leieavtaler	62 301	-	-	62 301
Derivater	-	-	-	-
Leverandørgjeld	265 678	-	-	265 678
Annen gjeld eksklusive lovpålagte forpliktelser	297 117	-	-	297 117
Sum	1 842 179	-	-	1 842 179

Kredittverdighet i finansielle eiendeler

Kredittrisiko i finansielle instrumenter som ikke er forfalt eller som ikke har vært gjenstand for nedskrivning vises ved bruk av eksterne kredittvurderinger (der slike er tilgjengelige) eller intern klassifisering av historisk informasjon om brudd på kredittbetingelser.

Alle nye kunder kredittvurderes ved inngåelse av kundeforhold. Videre deles kunder inn i tre grupper:

- Gruppe 1 – kunder som har betalt til forfall eller innen 30 dager over forfall.
- Gruppe 2 – kunder som ligger mellom 31 og 90 dager over forfall.
- Gruppe 3 – kunder over 91 dager eller som er sendt til inkasso.

Kundefordringer, beløp i TNOK	2014	2013
Motparter uten ekstern kredittvurdering		
Gruppe 1	503 516	513 532
Gruppe 2	8 597	10 200
Gruppe 3	4 858	64 367
	516 971	588 099

Pr. 31. desember 2014 var kundefordringer på 91 millioner kroner (2013: 99 millioner kroner) forfalt, men ikke nedskrevet. Hovedendringen fra 2013 til 2014 knytter seg til Scomi-fordringen omtalt under, som i 2014 er reklas-sifisert fra kundefordring til lån og fordringer. Øvrige kundefordringer relaterer seg til en rekke uavhengige kunder, som ikke tidligere har misligholdt sine forpliktelser overfor konsernet. Aldersfordeling på disse fordringene:

Beløp i TNOK	2014	2013
Inntil 3 måneder	81 433	63 160
3 til 6 måneder	9 565	36 147
	90 999	99 306

Basert på historiske data benytter konsernet en sjablong for avsetning til tap på kundefordringer. I tillegg gjøres det en individuell vurdering av fordringsmassen. Avsetning til tap er vurdert å dekke de faktiske tapene som forventes knyttet til kundefordringer.

Bokført verdi av konsernets kundefordringer og andre fordringer pr. valuta, beløp i TNOK	2014	2013
NOK	434 045	477 711
DKK	21 278	28 533
Euro	25 135	22 882
USD	26 802	32 170
SEK	9 712	26 803
Andre valutaer	516 971	588 099

Bevegelse i avsetning for nedskrivning på kundefordringer, beløp i TNOK	2014	2013
Pr. 01.01	38 420	59 690
Avsetning for nedskrivning av fordringer	11 308	(5 945)
Fordringer som er avskrevet i løpet av året	(43 679)	(12 684)
Innkommet på tidligere avskrevne fordringer	(2 159)	(2 641)
Pr. 31.12	3 890	38 420

Avsetningen for og reverseringen av tap på kundefordringer er inkludert i andre driftskostnader i resultatregnskapet. Beløp ført mot avsetningskontoen er avskrevet når det ikke er noen forventning om å inn drive ytterligere kontanter.

De øvrige klasser innen kundefordringer og andre fordringer inneholder ikke nedskrevne eiendeler.

Maksimal eksponering for kredittrisiko på balansedagen er lik bokført verdi av hver klasse av kundefordringer som beskrevet ovenfor. Konsernet har ingen pant som sikkerhet.

Scomi-fordring

I 2009 ble det inngått et samarbeid mellom Norsk Gjenvinning Offshore AS (NGO) og Scomi Oiltools (Europe) Limited NUF (Scomi) primært for å ivareta forpliktelser knyttet til behandlingen av borekaks og avfallsvann generert fra BPs boreoperasjoner på Skarv-feltet i Nordland. NGO har hatt en pågående tvist med Scomi i forhold til forståelse av avtalen og gjennomføringen av prosjektet. Forholdet har vært oppe til voldgift som ble gjennomført januar/februar 2014. Dom forelå mars 2014, og Norsk Gjenvinning Offshore AS er tilkjent 40 millioner kroner pluss renter og saksomkostninger.

Norsk Gjenvinning Offshore AS har mottatt en kompensasjon fra Veolia Propreté som følge av usikre fordringer mot Scomi. Norsk Gjenvinning Offshore AS er pliktig å tilbakebetale inntil 12,5 millioner kroner til Veolia Propreté betinget at kravet mot Scomi innbetales. 1 millioner kroner av et totalt krav på 12,5 millioner kroner er bokført som betinget forpliktelse.

25. Derivater

	2014	2014	2013	2013
Beløp i TNOK	Eiendel	Forpliktelse	Eiendel	Forpliktelse
Valutaterminkontrakter	-	6 379	-	-
Metallderivater	1 818	-	-	-
Sum balanseførte verdier	1 818	6 379	-	-

Derivater holdt for handelsformål er klassifisert som kortsiktige eiendeler eller forpliktelser. Hele den virkelige verdien av sikringsinstrumenter er klassifisert som langsiktig eiendel eller forpliktelse hvis gjenværende løpetid på sikringsobjektet er mer enn 12 måneder og som kortsiktig eiendel eller forpliktelse hvis gjenværende løpetid på sikringsobjektet er mindre enn 12 måneder.

Valutaterminer

Valutaterminer benyttes for å redusere eksponering mot valutasvingninger knyttet til konsernets kontantbeholdning. Gevinst og tap (netto) på sikringsinstrument inngår som del av finanskostnad (note 10).

Metallderivater

Metallderivater holdes for handelsformål. Gevinst og tap (netto) inngår i andre gevinster og tap (note 9).

Vurdering virkelig verdi

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi etter verdsettelsesmetode.

Beløp i TNOK	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Total
Eiendeler				
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet				
- Valutaterminer	-	-	-	-
- Metallderivater	-	1 818	-	1 818
Forpliktelser				
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
- Valutaterminer	-	6 379	-	6 379
- Metallderivater	-	-	-	-

Virkelig verdi på lån (note 20) er basert på verdsettelsesmetoder i nivå 3.

Det var ingen overføringer mellom nivåene i løpet av året. Virkelig verdi på finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel unoterte derivater) fastsettes ved å benytte bankens beregnede verdi på instrumentet (MTM-verdi). Konsernet vurderer og velger metoder og forutsetninger som så langt som mulig er basert på markedsforholdene på hver balansedag. De ulike nivåene er definert som følger;

a) Finansielle instrumenter på nivå 1

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som handles i aktive markeder er markedspris på balansedagen. Et marked betraktes som aktivt dersom markedskursene er tilgjengelige enkelt og regelmessig fra en børs, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse prisene representerer faktiske og regelmessige forekommende markedstransaksjoner på armlengdes avstand. Markedsprisen som benyttes for finansielle eiendeler er gjeldende kjøpskurs.

b) Finansielle instrumenter på nivå 2

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked (for eksempel enkelte OTC-derivater) bestemmes ved å bruke verdsettelsesmetoder. Disse verdsettelsesmetodene maksimerer bruken av observerbare data der det er tilgjengelig, og baserer seg minst mulig på konsernets egne estimater. Dersom alle vesentlige data som kreves for å fastsette virkelig verdi av et instrument er observerbare data, er instrumentet inkludert på nivå 2.

c) Finansielle instrumenter på nivå 3

Dersom én eller flere vesentlige data ikke er basert på observerbare markedsdata, er instrumentet inkludert på nivå 3. Spesielle verdsettelsesmetoder som brukes til å verdsette finansielle instrumenter inkluderer:

- Notert markedspris eller tilbudt pris for tilsvarende instrumenter.
- Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar avkastningskurve.
- Virkelig verdi av forwardkontrakter i fremmed valuta er bestemt ved nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkursen for valutaen på balansedagen multiplisert med kontraktens volum i fremmed valuta. Ved beregning av nåverdi er det benyttet balansedagens relevante rente.

Andre teknikker, slik som diskonterte kontantstrømmer, er benyttet for å fastsette virkelig verdi på de resterende finansielle instrumentene.

26. Virksomhetssammenslutning

Konsernet ble etablert i 2011 ved oppkjøpene av Veolia Miljø AS og Veidekke Gjenvinning AS. I 2012 kjøpte konsernet alle aksjene i Avfallshandel AS, Vakuumtek AS, og Ryfylke Renovasjon AS. I 2013 har konsernet kjøpt alle aksjene i Ødegaard Gjenvinning, Metodika Holding AS og IBKA, samt 55 prosent av aksjene i iSekk AS. I 2014 har konsernet kjøpt alle aksjene i 13-Gruppen AS. Oppkjøpene er regnskapsført etter oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt er målt til virkelige verdier av overførte eiendeler og pådratte forpliktelser. Identifiserbare eiendeler, gjeld og betingede forpliktelser er regnskapsført til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Utsatt skatt er beregnet til nominell verdi.

Utgifter pådratt i forbindelse med oppkjøpene i 2014 er kostnadsført og inngår med 0,5 millioner kroner i regnskapslinjen andre driftskostnader.

Oppkjøpet av 13-Gruppen, som består av morselskapet 13-Gruppen AS og datterselskapet 13 Byggentrepreneur AS, er gjennomført med virkning fra 15.10.2014. Ved oppkjøpet er det identifisert merverdier knyttet til kunderelasjoner på 11 millioner kroner og goodwill på 4 millioner kroner. Goodwill knytter seg til forventede synergier med eksisterende virksomhet. Endelig kjøpspris er betinget av framtidig resultatutvikling i 13-Gruppen. Hvis oppkjøpet var gjennomført med virkning 01.01.2014 ville omsetningen i konsernet økt med 43 millioner kroner og resultat før skatt redusert med 4 millioner kroner.

Hvis oppkjøpene nevnt ovenfor hadde vært gjennomført 01.01.2013, ville totale driftsinntekter i 2013 ha økt med 59 millioner kroner, svekket driftsresultatet i 2013 med 5 millioner kroner og svekket årsresultat i 2013 med 6 millioner kroner.

Oppkjøp i 2014:

Vederlag oppkjøp, beløp i TNOK	13 Gruppen AS
Vederlag i aksjer i Rivningsspesialisten AS	10 013
Sum kostpris for aksjene	10 013

Balanseførte beløp på oppkjøpstidspunkt av identifiserbare eiendeler og forpliktelser, beløp i TNOK	13 Gruppen AS
Kunderelasjoner (inngår i immaterielle eiendeler)*	11 316
Varige driftsmidler	2 760
Kundefordringer og andre fordringer	19 669
Utsatt skatt	289
Gjeld til kredittinstitusjoner	9 343
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	18 169
Sum identifiserbare nettoeiendeler	5 944
Goodwill	4 069
Sum vederlag	10 013

* Se note 12 for spesifikasjon av immaterielle eiendeler

Oppkjøp i 2013:

Vederlag oppkjøp, beløp i TNOK	iSekk	Ødegaard Gjenvinning	Metodika /Løvaas	IBKA
Kontanter	12 368	35 131	48 063	13 036
Betinget forpliktelse	2 183	-	3 000	-
Sum kostpris for aksjene	14 550	35 131	51 063	13 036

Balanseførte beløp på oppkjøpstidspunkt av identifiserbare eiendeler og forpliktelser, beløp i TNOK	iSekk	Ødegaard Gjenvinning	Metodika /Løvaas	IBKA
Kunderelasjoner (inngår i immaterielle eiendeler)*	5 108	3 318	9 113	-
Varige driftsmidler	446	12 096	5 552	19 576
Varer	28	543	-	858
Kundefordringer og andre fordringer	5 202	2 841	7 208	10 758
Bankinnskudd, kontanter o.l.	1 040	2 456	1 080	2 581
Utsatt skatt	1 430	929	2 639	805
Gjeld til kredittinstitusjoner	219	7 969	2 074	-
Miljøforpliktelse	-	3 408	-	-
Leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	5 203	1 788	6 903	10 179
Sum identifiserbare nettoeiendeler	4 972	7 160	11 337	22 789
Goodwill	9 578	27 971	39 726	(9 753)
Sum vederlag	14 550	35 131	51 063	13 036

27. Transaksjoner med ikke-kontrollerende eiere

Det har ikke vært noen transaksjoner med ikke-kontrollerende eiere i konsernselskapene i løpet av 2014. Med virkning fra 1.10.2014 har konsernet kjøpt 100 prosent av aksjene i 13Gruppen. Vederlag for aksjene i 13Gruppen var 22,5 prosent av aksjene i Rivningsspesialisten AS.

28. Hendelser etter balansedagen

Det har ikke vært vesentlige hendelser etter balansedagen med betydning for konsernregnskapet.

29. Overgang til IFRS

Konsernregnskapet som avlegges per 31.12.2014, er det første årsregnskapet Norsk Gjenvinning Norge har utarbeidet etter regnskapsprinsippene i IFRS. Anvendte prinsipper er beskrevet i note 2. Konsernet har lagt IFRS 1 til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet. I henhold til IFRS 1 er 1.1.2013 tidspunktet for overgangen fra regnskapslovens bestemmelser om forenklet IFRS (regnskapslovens §3-9 5.ledd) til IFRS. Det er derfor utarbeidet sammenlignbare tall for 2013. Nedenfor beskrives de viktigste regnskapsmessige konsekvensene ved overgangen fra NGAAP til IFRS.

Grunnlaget for implementeringen av IFRS

Konsernregnskapet for 2013 er utarbeidet fullt ut i samsvar med IFRS. Imidlertid har konsernet valgt å benytte seg av følgende unntak og valgmuligheter ved første gangs implementering, som angitt i IFRS 1: Omregningsdifferanser knyttet til utenlandske datterselskap er nullstilt og overført til annen egenkapital.

Presentasjon – endringer i oppstillingsplaner som følge av IFRS

Konsernet har tidligere benyttet forenklet IFRS i avleggelsen av konsernregnskapet. Forenklet IFRS benytter som utgangspunkt samme innregning- og målekriterier som IFRS. Forenklet IFRS har en valgmulighet om tidlig innregning av konsernbidrag og utbytter, noe konsernet har benyttet seg av. Etter IFRS tidfestes utbytter og konsernbidrag på beslutningstidspunktet, som er tidspunkt for generalforsamlingens behandling av årsregnskapet.

Endringer får følgende effekter:

- 1) Egenkapitalen er økt for å reversere avsatt konsernbidrag fra konsernet og til og fra morselskapene VVH Holding AS, VV Holding II AS og POS Holding AS.
- 2) Skatteeffekt av konsernbidrag er ført mot utsatt skatt.
- 3) Gjeld knyttet til avsatt konsernbidrag er reversert.

Vedlagte talloppstilling viser hvilke regnskapsposter som er blitt gjenstand for endringer.

Konsolidert balanse

Eiendeler, beløp i TNOK	Forenklet IFRS 01.01.13	IFRS korrek-sjoner	IFRS 01.01.13
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler	868 666	-	868 666
Immaterielle eiendeler	83 457	-	83 457
Goodwill	412 074	-	412 074
Utsatt skattefordel	38 183	-	38 183
Investeringer i tilknyttede selskaper	10 590	-	10 590
Andre langsiktige fordringer	-	-	-
Sum anleggsmidler	1 412 970	-	1 412 970
Omløpsmidler			
Varelager	156 960	-	156 960
Kundefordringer	572 129	-	572 129
Andre fordringer	122 413	-	122 413
Derivater	-	-	-
Kontanter og kontantekvivalenter	189 495	-	189 495
Sum omløpsmidler	1 040 997	-	1 040 997
Sum eiendeler	2 453 967	-	2 453 967

Konsolidert balanse

Egenkapital og gjeld		Forenklet IFRS 01.01.13	IFRS kor- eksjoner 00.01.00	IFRS 01.01.13
Beløp i TNOK				
Egenkapital				
Aksjekapital		89 843	-	89 843
Overkurs		63 617	-	63 617
Annen innskutt egenkapital	Note 1	644	-	644
Annen egenkapital		258 435	86 995	345 430
Sum egenkapital til morselskapets aksjonærer		412 539	86 995	499 534
Minoritetsinteresser		275		275
Sum egenkapital		412 814	86 995	499 809
Langsiktig gjeld				
Lån		1 117 522	-	1 117 522
Derivater		-	-	-
Utsatt skatt	Note 2	12 151	33 353	45 504
Pensjoner og lignende forpliktelser		8 336	-	8 336
Andre avsetninger for forpliktelser		126 985	-	126 985
Sum langsiktig gjeld		1 264 994	33 353	1 298 347
Kortsiktig gjeld				
Leverandørgjeld		307 764	-	307 764
Annen kortsiktig gjeld	Note 3	468 395	(120 348)	348 047
Betalbar skatt		-	-	-
Lån		-	-	-
Derivater		-	-	-
Andre avsetninger for forpliktelser		-	-	-
Sum kortsiktig gjeld		776 159	(120 348)	655 811
Sum gjeld		2 041 153	(86 995)	1 954 158
Sum egenkapital og gjeld		2 453 967	-	2 453 967

30. Leieavtale Haraldrud

Konsernet har foretatt en fornyet vurdering av alle vesentlige avtaler i konsernet. Gjennomgangen avdekket at kompensasjon mottatt i forbindelse med inngåelse av ny leieavtale ved Haraldrud i 2011 var periodisert over gjenværende periode av opprinnelig leieavtale (10 år). Den nye leieavtalen inngått i 2011 gjelder i 20 år fra reforhandlingen frem til 2031. I henhold til god regnskapsskikk og sammenstillingsprinsippet skal incentiver fra utleier periodiseres lineært over leieperioden, som i dette tilfellet er 20 år. Forholdet er innarbeidet i regnskapet med effekt fra 1.1.2013. Se tabell under for nærmere beskrivelse av effekt.

Regnskapslinje, beløp i TNOK	Korrigert 2013	Korrigert 2014
Annen driftskostnad	735 487	730 486
Skattekostnad på ordinært resultat	45 855	47 205
Årsresultat	106 253	109 903
<hr/>		
Utsatt skattefordel	40 029	36 654
Sum egenkapital	519 205	528 330
Andre avsetninger for forpliktelser	112 131	99 631

Del 2

Norsk Gjenvinning Norge AS

Resultatregnskap 01.01-31.12

Beløp i TNOK	Note	2014	2013
Salgsinntekt	8, 10	384 721	347 952
Annen driftsinntekt		7 141	4 031
Sum driftsinntekter		391 862	351 984
Lønnskostnad	6, 9	81 178	67 220
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	1	177 325	157 804
Annen driftskostnad	4, 9	69 292	80 055
Sum driftskostnader		327 795	305 079
Driftsresultat		64 067	46 904
Finansinntekter og finanskostnader			
Inntekt på investering i datterselskap	10	19 284	42 357
Annen renteinntekt		16 198	33 479
Annen finansinntekt		11 389	3 545
Nedskrivning av finansielle eiendeler		9 570	-
Annen rentekostnad		83 408	98 390
Annen finanskostnad		17 780	5 960
Resultat av finansposter		(63 886)	(24 970)
Ordinært resultat før skattekostnad		181	21 935
Skattekostnad på ordinært resultat	4, 7	(8 793)	7 500
Ordinært resultat		8 974	14 435
Årsresultat		8 974	14 435
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital		8 974	14 435
Sum overføringer		8 974	14 435

Balanse

Beløp i TNOK	Note	31.12.14	31.12.13
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Andre immaterielle eiendeler	1	10 851	21 703
Utsatt skattefordel	4, 7	10 895	25 151
Sum immaterielle eiendeler		21 747	46 853
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	1	209 137	147 166
Maskiner og anlegg	1	437 890	471 176
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	1	210 134	180 536
Sum varige driftsmidler		857 161	798 878
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskap	2, 3	842 506	681 324
Lån til foretak i samme konsern	3	7 788	30 093
Investeringer i tilknyttet selskap	2	241	-
Andre langsiktige fordringer		1 911	-
Sum finansielle anleggsmidler		852 446	711 417
Sum anleggsmidler		1 731 354	1 557 148
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	3	600	2 443
Fordring på konsernselskap	3, 11	173 740	259 011
Andre kortsiktige fordringer		22 514	19 843
Sum fordringer		196 855	281 297
Bankinnskudd, kontanter o.l.	11	123 704	106 149
Sum omløpsmidler		320 559	387 446
Sum eiendeler		2 051 914	1 944 595

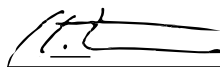
Balanse

Beløp i TNOK	Note	31.12.14	31.12.13
Egenkapital og gjeld			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	5	89 843	89 843
Overkurs		63 617	63 617
Annen innskutt egenkapital		644	644
Sum innskutt egenkapital		154 104	154 104
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital		19 846	11 191
Sum opptjent egenkapital		19 846	11 191
Sum egenkapital	4	173 950	165 295
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	6	5 647	1 814
Andre avsetninger for forpliktelser	4, 12	82 500	87 500
Sum avsetning for forpliktelser		88 147	89 314
Annen langsiktig gjeld			
Finansiell leasing		64 150	53 630
Ansvarlig lån til selskap i samme konsern	3	1 273 401	1 174 655
Øvrig langsiktig gjeld		-	18 160
Sum annen langsiktig gjeld		1 337 552	1 246 446
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		10 721	49 894
Betalbar skatt		-	24 507
Skyldig offentlige avgifter		5 934	5 185
Gjeld til konsernselskap	3, 11	409 323	341 328
Annen kortsiktig gjeld		26 287	22 628
Sum kortsiktig gjeld		452 265	443 540
Sum gjeld		1 877 964	1 779 300
Sum egenkapital og gjeld		2 051 914	1 944 595

Oslo, 22. april 2015

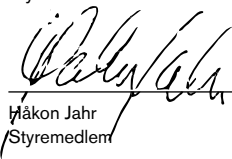
Reynir Kjær Indahl
Styrets leder

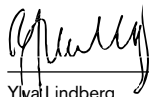
Claes Agne Ekström
Styremedlem

Erik Osmundsen
Daglig leder

Håkon Jahr
Styremedlem

Ylva Lindberg
Styremedlem

Kontantstrøm

Beløp i TNOK	2014	2013
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Resultat før skattekostnad	181	21 935
Periodens betalte skatt	(1 341)	-
Inntektsført konsernbidrag	(19 284)	(42 357)
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	473	(2 826)
Avskrivninger	177 325	157 805
Endring i kundefordringer	1 843	(2 443)
Endring i leverandørgjeld	(39 173)	42 764
Endring i pensjon	3 833	130
Endring i andre tidsavgrensningsposter	(3 558)	25 001
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	120 300	200 009
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	7 469	20 248
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	(232 709)	(952 074)
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	(161 423)	(37 147)
Utbetaling langsiktig lån	(1 911)	-
Innbetalinger fra utlån til konsernselskap	22 305	(30 093)
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(366 269)	(999 066)
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	98 746	213 978
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	(18 160)	(1 860)
Netto endring i kortsiktig konsernmellomværende	130 062	469 804
Netto endring i finansiell leasing	10 520	-
Innbetalinger av konsernbidrag	42 357	47 967
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	263 525	729 889
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter		
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	17 556	(69 168)
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	106 149	175 317
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	123 704	106 149

Regnskapsprinsipper

Salgsinntekter

Selskapet utfører administrative tjenester for selskaper i Norsk Gjenvinning konsernet, samt utleie av driftsmidler til datterselskaper. Selskapets tjenester inntektsføres i takt med utførelsen. Inntektsføring ved gevinst ved salg av anleggsmidler skjer på leveringstidspunktet. De oppgitte beløpene er redusert med merverdiavgift og eventuelle rabatter og andre avslag.

Klassifisering av balanseposter

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk klassifiseres som anleggsmidler. Eiendeler som er tilknyttet varekretsløpet klassifiseres som omløpsmidler. Fordringer for øvrig klassifiseres som omløpsmidler hvis de skal tilbakebetales innen ett år. For gjeld legges analoge kriterier til grunn. Første års avdrag på langsiktige fordringer og langsiktig gjeld klassifiseres likevel ikke som omløpsmiddel og kortsiktig gjeld.

Anskaffelseskost

Anskaffelseskost for eiendeler omfatter kjøpesummen, med fradrag for bonuser, rabatter og lignende, og med tillegg for kjøpsutgifter (frakt, toll, offentlige avgifter som ikke refunderes og andre direkte kjøpsutgifter). Ved kjøp i utenlandsk valuta balanseføres eiendelen til kursen på transaksjonstidspunktet.

For varige driftsmidler og immaterielle eiendeler omfatter anskaffelseskost også direkte utgifter for å klargjøre eiendelen for bruk, for eksempel utgifter til testing av eiendelen. Renter knyttet til tilvirkning av anleggsmidler kostnadsføres.

Immaterielle eiendeler

Utgifter til immaterielle eiendeler balanseføres i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel og utgiftene kan måles pålitelig. I motsatt fall kostnadsføres slike utgifter løpende. Balanseført utvikling avskrives lineært over økonomisk levetid.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid. Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende som driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand på anskaffelsestidspunktet.

Leide (leasede) driftsmidler balanseføres som driftsmidler hvis leiekontrakten anses som finansiell.

Investeringer i andre selskaper

Investering i datterselskaper og tilknyttede selskaper føres etter kostmetoden. Kostprisen økes når midler tilføres ved kapitalutvidelse, eller når det gis konsernbidrag til datterselskap. Mottatte utdelinger resultatføres i utgangspunktet som inntekt. Utdelinger som overstiger andel av opptjent egenkapital etter kjøpet føres som reduksjon av anskaffelseskost. Utbytte/konsernbidrag fra datterselskap regnskapsføres det samme året som datterselskapet avsetter beløpet.

Nedskrivning av anleggsmidler

Ved indikasjon på at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.

Tidligere nedskrivninger, med unntak for nedskrivning av goodwill, reverseres hvis forutsetningene for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Fordringer

Kundefordringer føres i balansen etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap er gjort på grunnlag av individuell vurdering av fordringene og en tilleggsavsetning som skal dekke øvrige påregnelige tap. Vesentlige økonomiske problemer hos kunden, sannsynligheten for at kunden vil gå konkurs eller gjennomgå økonomisk restrukturering og utsettelse og mangler ved betalinger anses som indikatorer på at kundefordringer må nedskrives.

Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi. Virkelig verdi er nåverdien av forventede framtidige innbetalinger. Det foretas likevel ikke neddiskontering når effekten av neddiskontering er uvesentlig for regnskapet. Avsetning til tap vurderes på samme måte som for kundefordringer.

Utenlandsk valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta vurderes etter kursen ved regnskapsårets slutt. Kursgevinster og kurstap knyttet til varesalg og varekjøp i utenlandsk valuta føres som salgsinntekter og varekostnad.

Gjeld

Gjeld, med unntak for enkelte avsetninger for forpliktelser, balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Pensjoner

Selskapet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskap. Selskapet har ytelsesplaner.

Ytelsesplaner En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjoning. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer, som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalte beløp til forsikringsselskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode.

Estimatavvik føres direkte mot egenkapitalen.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt beregnes med aktuell skattesats på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen.

Skattereduksjon ved avgitt konsernbidrag, og skatt på mottatt konsernbidrag som føres til reduksjon av kostpris eller direkte mot egenkapitalen, føres direkte mot skatt i balansen (mot betalbar skatt hvis konsernbidraget har virkning på betalbar skatt og mot utsatt skatt hvis konsernbidraget har virkning på utsatt skatt).

Utsatt skatt regnskapsføres til nominelt beløp.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd and andre kortsiktige, likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid mindre enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Del 2

Noter

Note	Navn	
Note 1	Varige driftsmidler	148
Note 2	Datterselskap	149
Note 3	Fordringer og gjeld	150
Note 4	Egenkapital	151
Note 5	Aksjekapital og aksjonærinformasjon	151
Note 6	Pensjoner	152
Note 7	Skatt	152
Note 8	Driftsinntekter	154
Note 9	Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.	154
Note 10	Transaksjoner med nærstående parter	155
Note 11	Bank	155
Note 12	Kompensasjon knyttet til framtidig leieforpliktelse	155

1. Varige driftsmidler

Beløp i TNOK	Software og immaterielle eiendeler	Sum
Anskaffelseskost 01.01	88 463	88 463
Tilgang	-	-
Avgang	-	-
Anskaffelseskost 31.12	88 463	88 463
Akkumulerte avskrivninger 31.12	77 611	77 611
Balanseført verdi 31.12.	10 852	10 852
Årets avskrivninger	10 851	10 851

Forventet økonomisk levetid

6 år

Avskrivningsplan

Lineær

Beløp i TNOK	Tomter og grunnarealer	Bygninger	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre og inventar	Sum
Anskaffelseskost 01.01	29 290	136 121	613 856	230 964	1 010 231
Tilgang	75 185	8 039	85 947	63 537	232 709
Reklassifisering	-	-	(13 452)	13 452	-
Avgang	233	1 425	24 738	2 112	28 508
Anskaffelseskost 31.12	104 243	142 735	661 614	305 841	1 214 433
Akkumulerte avskrivninger 31.12	6 919	30 922	223 724	95 706	357 271
Balanseført verdi 31.12.	97 323	111 814	437 890	210 134	857 161
Årets avskrivninger	4 133	17 122	97 829	47 390	166 473

Forventet økonomisk levetid

10 år til evig

5-10 år

3-10 år

Avskrivningsplan

Lineær

Lineær

Lineær

Norsk Gjenvinning Norge AS kjøpte med virkning pr 1.1.2013 driftsmidlene til datterselskapene i konsernet. Selskapet har særskilt leieavtale med de ulike datterselskapene hvor man leier driftsmidler tilbake fra Norsk Gjenvinning Norge AS for en nærmere angitt periode. Leiekostnaden bygger på de årlige avskrivningene for driftsmidlene tillagt kalkulatorisk rente på 15 prosent.

Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler

Driftsmiddel	Leieperiode	Årlig leie
Maskiner, transportmidler og annet driftsmateriell	2-7 år	5
Husleiekostnader	4 år	10 276

2. Datterselskap

Investeringsene i datterselskap regnskapsføres etter kostmetoden, beløp i TNOK	Forretningskontor	Eier-/stemmeandel	Egenkap. siste år (100 %)	Resultat siste år (100 %)	Balanseført verdi
Norsk Gjenvinning AS	Oslo	100 %	349 527	131 272	311 539
Norsk Gjenvinning Metall AS	Oslo	100 %	163 452	(12 981)	59 326
Norsk Gjenvinning Offshore AS	Oslo	100 %	(5 938)	(4 242)	822
Norsk Gjenvinning Miljøeiendommer AS	Oslo	100 %	40 652	5 930	15 361
Norsk Gjenvinning Industri AS	Oslo	100 %	94 679	(7 117)	185 008
Nordisk Gjenanvendelse ApS	Vordingborg DK	100 %	37 232	7 484	15 230
Rivningsspesialisten AS	Oslo	100 %	33 916	(826)	17 106
Norsk Gjenvinning Renovasjon AS	Tønsberg	100 %	48 991	2 458	40 110
Norsk Gjenvinning Downstream AS	Oslo	100 %	21 151	(3 868)	40 508
Hurum Energigjenvinning AS	Oslo	100 %	6 460	(32)	6 456
Nordisk Återvinning Holding AB	Göteborg SE	100 %	132	(1 210)	890
NG Vekst AS	Oslo	100 %	143 328	(3 611)	150 000
Metall & Gjenvinning AS	Oslo	100 %	(13)	(4)	30
NG Startup IV AS	Oslo	100 %	(13)	(4)	30
NG Startup V AS	Oslo	100 %	(13)	(4)	30
NG Startup VI AS	Oslo	100 %	(13)	(4)	30
R3 Entreprenør AS	Oslo	100 %	(13)	(4)	30
Østfold Gjenvinning AS*	Fredrikstad	33 %	3 507	(1 832)	241
Balanseført verdi 31.12					842 747

Østfold Gjenvinning AS er eid 33 prosent av Humlekjær og Ødegaard AS, som igjen er 100 prosent eid av Norsk Gjenvinning AS. Norsk Gjenvinning Norge AS har dermed bestemmende innflytelse, og behandler investeringen som et datterselskap.

3. Fordringer og gjeld

Beløp i TNOK	2014	2013
Kundefordringer		
Kundefordringer til pålydende	600	2 443
Avsetning til tap på kundefordringer	-	-
Fordringer med forfall senere enn ett år		
Lån til datterselskap	7 788	30 093
Sum	7 788	30 093
Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år		
Gjeld til kredittinstitusjoner	-	18 160
Gjeld til foretak i samme konsern	1 273 401	1 174 655
Sum	1 273 401	1 192 815
Gjeld sikret ved pant	-	-
Balanseført verdi av pantsatte eiendeler		
Varige driftsmidler	857 161	798 878
Investering i datterselskap	842 506	681 324
Fordringer	196 855	281 297
Bank	123 704	106 149
Sum	1 163 065	787 473

Selskapet deltar i en solidarisk selvskyldnerkausjon på kr 3.500 millioner kroner. Sikkerheten er etablert i forbindelse med låneavtale som er inngått i forbindelse med finansering av konsernet. Driftstilbehør, varelager, motorvogner, anleggsmaskiner og fordringer er pantsatt i favør av selskapets hovedbank-forbindelse og Norsk Tillitsmann ASA.

4. Egenkapital

Årets endring i egenkapital, beløp i TNOK	Aksje- kapital	Over- kursfond	Annen innskutt egen- kapital	Annen egen- kapital	Sum
Egenkapital 01.01	89 843	63 616	644	20 316	174 420
Korrigerende feil tidligere år*	-	-	-	(9 125)	(9 125)
Egenkapital 01.01 korrigert	89 843	63 616	644	11 191	165 295
Estimatavvik pensjon	-	-	-	(318)	(318)
Årets resultat	-	-	-	8 974	8 974
Egenkapital 31.12	89 843	63 616	644	19 846	173 950

* Konsernet har foretatt en fornyet vurdering av alle vesentlige avtaler i konsernet. Gjennomgangen avdekket at kompensasjon mottatt i forbindelse med inngåelse av ny leieavtale ved Haraldrud i 2011 var periodisert over gjenværende periode av opprinnelig leieavtale (10 år). Den nye leieavtalen inngått i 2011 gjelder i 20 år fra reforhandlingen frem til 2031. I henhold til god regnskapsskikk og sammenstillingsprinsippet skal incentiver fra utleier periodiseres lineært over leieperioden, som i dette tilfellet er 20 år. Forholdet er innarbeidet i regnskapet med effekt fra 1.1.2013. Se tabell under for nærmere beskrivelse av effekt.

Regnskapslinje, beløp i TNOK	Korrigert 2013	Opprinnelig 2013
Annen driftskostnad	80 055	75 055
Skattekostnad på ordinært resultat	7 500	8 850
Årsresultat	18 544	22 194
Utsatt skattefordel	25 151	21 776
Sum egenkapital	165 295	174 420
Andre avsetninger for forpliktelser	87 500	75 000

5. Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Selskapet inngår i konsernet POS Holding AS. Konsernregnskapet vil bli utlevert ved henvendelse til konsernets forretningskontor i Bærum (Lysaker torg 35, 1366 Lysaker, telefon 22 12 96 00).

Aksjekapitalen på 89.843.000 kroner består av 17.968.600 aksjer á kroner 5. Alle aksjer har like rettigheter, og alle aksjer er eid av VV Holding AS.

6. Pensjoner

Beløp i TNOK	2014	2013
Ytelsespensjon	1 730	1 814
Avsatt innskuddspensjon	3 917	-
	5 647	1 814

Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapet har en innskuddsbasert pensjonsordning for alle sine ansatte. Selskapet har også en ytelsesbasert ordning inngått i forbindelse med et tidligere oppkjøp.

7. Skatt

Beregning av utsatt skatt/utsatt skatteforbud, beløp i TNOK	2014	2013
Midlertidige forskjeller		
Driftsmiddel	17 509	(129)
Balanseførte leieavtaler	(3 292)	(3 351)
Saldo gevinst og tapskonto*	40 675	(356)
Pensjonsforpliktelse	(5 647)	(1 814)
Finansielle instrumenter	(6 379)	-
Forskudd leie	(82 500)	(87 500)
Netto midlertidige forskjeller	(39 634)	(93 150)
Underskudd til fremføring	(719)	-
Grunnlag for utsatt skattefordel	(40 353)	(93 150)
Utsatt skattefordel	(10 895)	(25 151)
Herav ikke balanseført utsatt skattefordel		-
Utsatt skattefordel i balansen	(10 895)	(25 151)
Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt		
Resultat før skattekostnad	181	21 935
Permanente forskjeller	1 416	(5 475)
Grunnlag for årets skattekostnad	1 597	16 460
Endring i midlertidige resultatforskjeller	(53 516)	(460)
Effekt av endret ligning på midlertidige forskjeller	51 200	-
Endring i underskudd og anvendt godtgjørelse til fremføring*	719	(16 000)
Grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet	-	-
+/- Mottatt/avgitt konsernbidrag	-	-
Skattepliktig inntekt (grunnlag for betalbar skatt i balansen)	-	-

Fordeling av skattekostnaden, beløp i TNOK	2014	2013
Betalbar skatt på årets resultat	-	-
For lite/ for mye avsatt tidligere år som følge av endret ligning *	(23 166)	24 507
Sum betalbar skatt	(23 166)	24 507
Endring i utsatt skatt/skattefordel	14 255	(17 741)
Endring i utsatt skatt/skattefordel som følge av endret skattesats	-	807
Korreksjon for skatt på direkte balanseførte forskjeller som inngår i beregningen av utsatt skatt	118	(72)
Skattekostnad	(8 793)	7 500

Avstemming av årets skattekostnad

Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	181	21 935
Beregnet skatt 27%	49	5 922
Skattekostnad i resultatregnskapet	(8 793)	7 500
Differanse	(8 842)	1 578

Differansen består av følgende:

27% av permanente forskjeller	382	(1 533)
Endring i utsatt skatt/skattefordel som følge av endret skattesats	-	1 077
Korreksjon for skatt på direkte balanseførte forskjeller som inngår i beregningen av utsatt skatt	118	(72)
Effekt av endret ligning på utsatt skatt	-	-
Skattekostnad som følge av endret ligning *	(9 342)	2 107
Skatteeffekt konsernbidrag	-	-
Sum forklart differanse	(8 842)	1 578

Betalbar skatt i balansen

Betalbar skatt	-	24 507
Skattevirkning av konsernbidrag	-	-
Betalbar skatt i balanse	-	24 507

* I regnskapsåret 2013 fikk Norsk Gjenvinning Norge AS endret ligning for ligningsåret 2011. Forholdet var knyttet til periodisering av kompensasjon knyttet til leieavtale på Haraldrud (100 millioner kroner), samt tap på garanti til selskap i samme konsern (7,5 millioner kroner). Norsk Gjenvinning Norge AS påklaget vedtaket til skatteklagenemnda og vant i 2014 frem med sitt syn vedrørende periodisering av kompensasjon knyttet til leieavtale på Haraldrud. Dette medførte en tilbakebetaling på 23,2 millioner kroner av for mye innbetalt skatt.

8. Driftsinntekter

Selskapets driftsinntekter er relatert til utleie av driftsmidler til selskapets datterselskaper og fellestjenester som uføres på vegne av hel og deleide datterselskaper. Alt salg skjer i Norge.

Beløp i TNOK	2014	2013
Leieinntekter fra utleie av driftsmidler til datterselskaper	231 127	197 080
Inntekter knyttet til viderefakturering av tjenester til selskaper i samme konsern	153 594	150 873
Gevinst ved salg av driftsmidler	7 141	4 031
Sum	391 862	351 984

9. Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

Lønnskostnader, beløp i TNOK	2014	2013
Lønninger	63 793	52 457
Utleid arbeidskraft	707	(1 613)
Arbeidsgiveravgift	9 761	8 855
Pensjonskostnader	1 775	2 120
Andre ytelser	5 143	5 401
Sum	81 178	67 220

Konsernadministrasjonen er ansatt i selskapet. Deler av konsernadministrasjonen blir leid ut til konsernselskapene. Inntekter ved utleie av konsernadministrasjon blir karakterisert som utgiftsrefusjon og er derfor presentert som en reduksjon av lønnskostnadene.

Selskapet har sysselsatt 52 årsverk i regnskapsåret.

Ytelser til ledende personer, beløp i TNOK	Daglig leder	Styret
Lønn/styrehonorar	2 838	250
Bonus/etterlønn	840	-
Pensjonsutgifter	203	-
Annen godtgjørelse	229	-

Daglig leder har avtale om 12 måneders etterlønn.

Det er ikke gitt lån/sikkerhetsstillelse til daglig leder, styrets leder eller andre nærstående parter.

Ledende ansatte eier indirekte aksjer i POS Holding AS gjennom sitt eierskap i GN Invest AS.

Kostnadsført godtgjørelse til revisor, beløp i TNOK	2014	2013
Lovpålagt revisjon (inkl. teknisk bistand med årsregnskap)	2 051	1 030
Skatterådgivning (inkl. teknisk bistand med ligningspapirer)	349	99
Annen bistand*	1 907	291
Sum godtgjørelse til revisor (ekskl. MVA)	4 307	1 420

*Annen bistand inkluderer blant annet spesialrevisjon.

10. Transaksjoner med nærstående parter

Transaksjoner med selskap i samme konsern, beløp i TNOK	2014	2013
Utleie av administrativt personell & tjenester	153 594	150 873
Utleie av anleggsmiddel	231 127	197 080

Selskapet har drifts- og administrasjonsavtaler med mor- og søsterselskap i Norsk Gjenvinning Norge konsernet. Dette innebærer at selskapet kjøper og selger varer/tjenester til selskap i samme konsern. Selskapet har inngått en avtale med konsernselskaper for utleie av administrativt personell.

Selskapet har inngått en avtale med konsernselskaper i Norsk Gjenvinning Norge konsernet om utleie av driftsmidler. Dette innebærer at selskapet kjøper og selger driftsmidlene som leies ut til selskap i samme konsern.

Selskapet er finansiert gjennom konsernet. Rentekostnader og -inntekter er spesifisert på egne linjer i resultatregnskapet.

Selskapet har i 2014 inntektsført 13,164 millioner kroner i konsernbidrag mottatt fra Norsk Gjenvinning. Miljøeiendommer og 6,251 millioner kroner mottatt fra Norsk Gjenvinning AS.

11. Bank

Selskapet har etablert bankgaranti for skattetreksforpliktelse.

Selskapet eier konsernets konsernkontoordning. Netto innestående i ordningen er vist som bankbeholdning og utgjorde 123,704 millioner kroner (2013: 106,149 millioner kroner). Datterselskapenes innskudd og trekk er vist som netto fordring på konsernselskap.

12. Kompensasjon knyttet til framtidig leieforpliktelse

I forbindelse med reforhandlingen av leieavtalen til Norsk Gjenvinning Norge AS på anlegget i Haraldrudveien mottok selskapet i 2011 100 millioner kroner som en kompensasjon som skal redusere fremtidig leieforpliktelse.

Denne kompensasjonen blir periodisert lineært som en reduksjon av leiekostnader over leieavtalens løpetid. Utløpsdato ny leieavtale var 30.8.2031.

Til generalforsamlingen i Norsk Gjenvinning Norge AS

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Norsk Gjenvinning Norge AS som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger. Konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge for selskapsregnskapet og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, for konsernregnskapet, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon om selskapsregnskapet

Etter vår mening er morselskapets regnskap avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Norsk Gjenvinning Norge AS per 31. desember 2014, og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Konklusjon om konsernregnskapet

Etter vår mening er konsernregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Norsk Gjenvinning Norge AS per 31. desember 2014, og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon" mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 22. april 2015
PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in blue ink, reading 'Hallvard Helgetun'.

Hallvard Helgetun
Statsautorisert revisor